

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський університет імені Бориса Грінченка
Освітня програма	2562 Право
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	081 Право

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	2562
Назва ОП	Право
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Легеца Юлія Олександрівна, Ігнатова Анастасія Сергіївна, Коломєць Тетяна Олександрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	31.10.2023 р. – 02.11.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nmc.kmn/accred/2023/vidomist_pravo_magistr.pdf
Програма візиту експертної групи	https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nmc.kmn/accred/2023/081_programa.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ЕГ встановлено, що ОП «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти в цілому за формою та змістом відповідає встановленим вимогам і в межах її реалізації можливе є надання якісних освітніх послуг щодо набуття знань, умінь та навичок за спеціальністю 081 «Право». Загалом оцінка відповідності критеріям була здійснена за рівнем «В», передумовою до чого стало таке. ОП є актуальною, враховує інтереси різних груп стейкхолдерів, тенденції розвитку праці, спеціальності, політики держави щодо розвитку юридичної освіти в Україні, відображає специфіку предметної області, спрямовує здобувача на безпосередній особистісний розвиток. Вона узгоджується із Статутом, сприяє реалізації місії ЗВО, узгоджується із потребами роботодавців, здобувачів. ОП дозволяє формувати ІОТ. Освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему, у сукупності із формами та методами навчання (викладання) дозволяють досягти заявлених цілей і програмних результатів навчання. Доступ до ОП є вільним, прозорим, конкурсним. Освітній процес студентоцентризований, відповідає принципам академічної свободи. У ЗВО впроваджені стандарти академічної доброчесності, розроблені й цілеспрямовано втілюються в життя процедури внутрішнього забезпечення якості освіти. Функціонують центри професійних компетентностей, що дозволяє створити можливості для реалізації міжнародних та внутрішньонаціональних проєктів наукового співробітництва. Інтернаціоналізація освітнього процесу досягається через співпрацю із іноземними партнерами. До організації та реалізації освітнього процесу системно залучені роботодавці, професіонали-правники, а також конкурентноспроможний склад НПП, із конкурсною процедурою його допуску, дієвим стимулюванням. Учасники освітнього процесу мають доступ на підставі договорів про співпрацю до сучасних мат.-тех. ресурсів партнерів, до безпечного, відкритого, інклюзивного освітнього середовища, необхідного для навчання, викладання та наукової діяльності в межах ОП. ЕГ також відзначає, що гарант ОП, керівництво, НПП в період дії правового режиму воєнного стану створили всі необхідні умови для формування успішної практики системного використання в освітньому процесі технологій дистанційного навчання, зокрема засобів дистанційної синхронної та асинхронної комунікації. Виявлені недоліки не є критичними та не перешкоджають успішній реалізації ОП. Крім того, члени ЕГ особисто переконалися в тому, що гарант, група забезпечення та адміністрація ЗВО налаштовані на забезпечення якості освітньої діяльності, цілком усвідомлюють наявні недоліки, працюють над їх усуненням, розуміють зміст і характер заходів, яких необхідно вжити.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП відзначається низкою позитивних (проте незразкових) практик, які детально висвітлені ЕГ в рамках аналізу кожного критерію. На думку ЕГ, особливого відзначення заслуговують: 1) конкурентноспроможний кадровий склад, сформований із відомих у державі вчених-юристів, які є активними дослідниками у галузі права, а також мають досвід практичної роботи за фахом; 2) функціонування центрів професійних компетентностей (Центр бізнес-права, Центру практичної юриспруденції, Центру місцевого самоврядування та ін.), що дозволяє створити можливості для реалізації міжнародних та внутрішньонаціональних проєктів співробітництва; 3) цифровізація організації всіх сфер діяльності ЗВО (освітнього процесу, управльської діяльності тощо); 4) матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу та соціальних інтересів здобувачів вищої освіти, в тому числі у створенні умов доступності освіти для осіб з особливими освітніми потребами, а також наданні можливості для оздоровлення та рекреації.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ОП відзначається наявністю низки слабких сторін, які детально висвітлені ЕГ в рамках аналізу кожного критерію. На думку ЕГ, особливого відзначення заслуговують: 1) Відсутність на ОП практики залучення здобувачів до програм академічної (внутрішньої, міжнародної) мобільності та визнання результатів такої участі; відсутність практики перезарахування результатів навчання здобувачів ОП, отриманих у неформальній (інформальній) освіті, незважаючи на наявність локальних нормативних актів та прикладів безпосередньої участі здобувачів цієї ОП у відповідних заходах. ЕГ рекомендувала гаранту ОП, завідувачці науково-дослідної лабораторії інтернаціоналізації вищої освіти, із урахуванням вже наявних договорів про співпрацю із ЗВО-партнерами, аналізу позитивних практик академічної мобільності вітчизняних ЗВО, вже у поточному навчальному році популяризувати серед здобувачів ОП та залучати їх до програм академічної мобільності, із можливістю перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності. ЕГ рекомендувала гаранту, НПП вже з наступного семестру поточного навчального року активніше популяризувати серед здобувачів ОП інформацію про наявність можливостей зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній (інформальній) освіті, й впроваджувати таку практику. 2) Відсутність систематизованого моніторингу кар'єрного шляху випускників ОП. ЕГ рекомендує гаранту ОП вже у поточному навчальному році здійснювати моніторинг кар'єрного шляху випускників й активно залучати їх до реалізації ОП (обговорення, гостьові лектори, спільні комунікативні заходи тощо). 3) унормованість локальними актами мінімальних кількісних показників для формування груп студентів для вивчення ВК, із потенційною можливістю впливу на їх вибір через «скореговані» списки дисциплін, які обрані (умовно обрані) іншими студентами. Таке нормативне положення, практика його реалізації істотно звужують реальні можливості здобувача для вибору ОК й формування своєї ІОТ, для урахування індивідуальних потреб здобувача для поглибленої фахової підготовки із акцентом на безпосередню сферу подальшого працевлаштування. ЕГ рекомендує керівництву ЗВО, гаранту ОП до початку процедури вибору ОК у поточному навчальному році проаналізувати зміст локальних актів й внести корективи, із тим, щоб усунути передумови для звуження реальних можливостей здобувача щодо вільного

самостійного формування ІОТ за рахунок ВК. 4) слабкий рівень обізнаності здобувачів з питань оскарження результатів навчання. ЕГ рекомендувала керівництву кафедр факультету права та міжнародних відносин до початку заліково-екзаменаційної сесії провести ряд заходів, спрямованих на доведення до відома здобувачів вищої освіти процедури подання оскарження результатів навчання на ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ЕГ констатує, що цілі навчання, ЗК, СК, РН ОП (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vstupnikam/fpmv/2022/op_mah_pravo_n.pdf; https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vstupnikam/fpmv/2022/op_mah_pravo_2022.pdf у динаміці за роками) відповідають як місії, так і Стандарту вищої освіти, затвердженому і введеному в дію наказом МОН України від 20.07.2022 р. № 643 (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/07/21/081-pravo-magistr-zimnami-643-20032023.pdf>), нормативно-правовим актам ЗВО, враховують потреби ринку праці, держави та вимоги часу. У ЗВО прийнято нову Стратегію розвитку ЗВО на 2023-2027 рр. (<https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/documents/ksubg-strategy.pdf>), затверджену рішенням Вченої ради, протокол № 2 від 30.03.2023 р., введена в дію з 30.03.2023 року наказом ректора № 153. Сформульована мета місії ЗВО співпадає з місією ОП, оскільки цілями ОП є «надання освіти в області вивчення права, формування здатності розв'язувати задачі дослідницького та інноваційного характеру у сфері права; формування спектру фахових компетентностей, що дасть можливість випускнику претендувати на відповідні посади як в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, так і на підприємствах, в установах та організаціях різних форм власності, інших суб'єктах правовідносин». Мета ОП відповідає місії ЗВО «служити людині, громаді, суспільству» (<https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/documents/ksubg-strategy.pdf>), Стратегії розвитку, яка була чинною на момент її затвердження. У ЗВО затверджено нову Стратегію розвитку ЗВО на 2023-2027 рр., яка сприйняла й положення попереднього документу. ЕГ приходить до висновку, що місія ЗВО як освітньо-наукового, інноваційного комплексу столиці України, що сприяє всебічному розвитку особистості й забезпечує підготовку високопрофесійних фахівців для міста Києва та України, цілі, мета ОП мають універсальну спрямованість, оскільки передбачають підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних правників шляхом забезпечення необхідного рівня їх теоретичних знань, умінь, навичок, інших загальних та спеціальних компетентностей, досягнення ними результатів навчання, достатніх для розв'язання задач дослідницького, практичного й інноваційного характеру у сфері права, аналітичної діяльності, оволодіння методами практичної діяльності у галузі права. Регіональна специфіка обумовлена в т.ч. й спрямованістю діяльності ЗВО як столичного університету на формування якісного людського капіталу для відповідального служіння територіальній громаді міста Києва. Унікальність ОП також забезпечується тим, що викладання ОК забезпечується НПП, які є визнаними в Україні фахівцями з права, експертами галузі, а також тісною цільовою співпрацею із КМДА, КМА тощо, в т.ч. й щодо залучення до освітнього процесу (ВК), участі у комунікативних заходах, що й було підтверджено під час візиту ЕГ.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

В результаті аналізу документів, спілкування з фокус-групами ЕГ зазначає, що упродовж 2018-2022 рр., ОП зі спеціальності 081 «Право» вдосконалювалася, із урахуванням пропозицій основних стейкхолдерів, змін нормативно-правових актів, а також інтересів, пропозицій здобувачів. Так, було змінено перелік ОК професійного спрямування (наприклад, ОД.6 «ІТ-право»), розширено перелік дисциплін вільного вибору, серед яких навчальні курси, які наразі є актуальними та необхідними (наприклад, «Судові навички», «Виборче право та виборчий процес»). ЕГ було проаналізовано рецензії роботодавців на ОП (всі рецензенти ОП є фахівцями у галузі права, мають досвід роботи у зазначеній сфері; проте, на жаль, всі рецензії без рекомендацій, пропозицій та дат), а також проведено фокус-зустріч із роботодавцями, в т.ч. й членами Ради роботодавців, що й дозволило підтвердити той факт, що роботодавці (які підтвердили свою зацікавленість стосовно співпраці із ЗВО на майбутнє) дійсно залучені до процесу розробки ОП, як щодо змісту окремих ОК, так й ОП в цілому. Під час зустрічі з фокус-групою випускників було отримано підтвердження того, що проекти ОП обговорюються, вносяться зміни (стосовно видів практики, ВК, змісту ОК). Аналогічне підтвердження надали й студенти, члени органів студентського самоврядування (студпарламенту), зокрема вказавши на те, що як здобувачі, так і здобувачі-члени студпарламенту

вносили пропозиції стосовно доповнення переліку ВК, які були враховані. ЕГ констатує, що враховані побажання щодо формування переліку ВК, із акцентом на сучасні потреби ринку праці, запити здобувачів та роботодавців, враховано також пропозиції щодо оновлення переліку баз партнерів для проведення практичної підготовки здобувачів. На підставі викладеного ЕГ зазначає, що визначення цілей, РН відбувалося, із урахуванням потреб та пропозицій всіх зацікавлених сторін.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

При формуванні цілей, РН ОП враховано галузевий контекст, а саме, ОП побудована з урахуванням чинної на момент розробки Стратегії розвитку ЗВО, положення якої сприйняті й новою Стратегією ЗВО на 2023-2027 рр. (<https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/documents/ksubg-strategy.pdf>), враховано Стандарт ВО (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/07/21/081-pravo-magistr-zizminami-643-20032023.pdf>). ЕГ вважає, що цілі ОП та РН визначаються, з урахуванням сучасних тенденцій розвитку ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Такий висновок ґрунтується на оцінці поданих матеріалів, відгуках роботодавців, які зацікавлені у підготовці фахівців та їх працевлаштуванні, активній особистій участі у вдосконаленні змісту ОП, пошуках новітніх форм супроводу практичної підготовки здобувачів. У ВСО, під час онлайн-візиту було зосереджено увагу на тому, що ОП передбачає підготовку правничих кадрів для сучасних потреб держави, в т.ч. й для потреб територіальної громади міста Києва (про це як про перспективний напрямок подальшої реалізації цієї ОП під час фокус-зустрічі зазначило керівництво ЗВО). На зустрічі із роботодавцями було зазначено про запити у фахівцях нової генерації, які володіють інноваційними підходами роботи, компетентностями щодо критеріїв узагальненості, переосмислення та оцінки нестандартних правових ситуацій у галузі права. ЗВО продемонстрував, що робоча група врахувала тенденції ринку праці при формуванні цілей, РН. ОП має такі цілі, що дозволяють випускникам бути конкурентами на ринку праці (це підтвердили роботодавці). Роботодавці зазначили, що постійно обмінюються досвідом із ЗВО, реалізують спільні проекти, залучаються до супроводу практик (всіх трьох видів), участі у комунікативних фахових заходів, що свідчить про врахування тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці та галузевого контексту. ЕГ констатує, що спостерігається тісний зв'язок ЗВО із адвокатськими об'єднаннями, судовими установами, правозахисними організаціями тощо, що посилює практикоорієнтованість процесу підготовки здобувачів. Під час формулювання цілей та результатів навчання ОП, її структури та змістовного наповненості було враховано (із акцентом на релевантність місії ЗВО та мети ОП) досвід як вітчизняних ЗВО (наприклад, Київського національного університету імені Тараса Шевченка), так і іноземних партнерів (зокрема, Батумського державного університету імені Шота Руставелі), з якими ЗВО підтримує тісні зв'язки. Під час візиту гарантом, НПП було деталізовано, який саме досвід ЗВО враховано, обсяг, надано обґрунтування. На ОП є випускники, ЕГ під час зустрічі переконалася, що ЗВО із ними підтримується зв'язок, проте систематизованого підходу до моніторингу їх кар'єрного шляху немає. ЕГ рекомендує гаранту ОП здійснювати моніторинг кар'єрного шляху випускників й вже у поточному навч. році активно залучати їх до реалізації ОП (обговорення, гостьові лектори, спільні заходи тощо).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП складена на основі Стандарту вищої освіти, затвердженого і введеного в дію наказом МОН України від 20.07.2022 р. № 643 (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/07/21/081-pravo-magistr-zizminami-643-20032023.pdf>). ЕГ було проаналізовано дві ОП (2021 року, 2022 року), що й дозволило констатувати, що вибіркові освітні компоненти було суттєво змінено, істотно збільшено їх перелік ВК саме як окремих навчальних дисциплін. В ОП 2022 року істотно вдосконалена структурно-логічна схема (у порівнянні із аналогом ОП 2021 року), що дозволяє ЕГ зробити висновок про те, що вона стала більш структурованою та впорядкованою, що й дозволяє здобувачам сформулювати уявлення про освітнього процесу на ОП в цілому.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

За результатом акредитаційної експертизи, ЕГ дійшла висновку, що позитивною практикою, у контексті критерію 1, є те, що ОП, ґрунтуючись на Стратегії розвитку ЗВО, враховує пріоритетні вектори сучасної політики держави, в т.ч. щодо розвитку юридичної освіти, тенденції розвитку ринку правничої праці. Проте, ЕГ зазначає, що виявлена на ОП позитивна практика за цим критерієм є свідченням дотримання ЗВО встановлених чинним законодавством вимог, й вважати її такою, що є зразковою, неможна.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

ЕГ рекомендує гаранту ОП, керівництву факультету права та міжнародних відносин здійснювати моніторинг кар'єрного шляху випускників й активно вже у поточному навчальному році залучати їх до реалізації ОП (обговорення, гостьові лектори, спільні комунікативні заходи тощо).

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ зробила висновок про наявність позитивних практик, а також про відсутність критичних недоліків за критерієм 1. Цілі ОП корелюють із місією, Стратегією розвитку ЗВО, при проектуванні та вдосконаленні змісту ОП були враховані інтереси, запити та потреби різних стейкхолдерів, сучасні тенденції ринку праці, спеціальності, галузевого контексту. Зазначені аргументи свідчать про відсутність зразкових практик цієї ОП, водночас і про відсутність на ОП критичних недоліків за цим критерієм. ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за всіма підкритеріями критерію 1. Виходячи із релевантності сформульованих положень та фактів, що їх підтверджують, можна зробити висновок про відповідність ОП Критерію 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП, що акредитується, дорівнює 90 кредитів ЄКТС, що відповідає положенням ч. 4 ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» та чинному Стандарту вищої освіти, затвердженого і введеного в дію наказом МОН України від 20.07.2022 р. № 643 (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/2022/07/21/081-pravo-magistr-zizminami-643-20032023.pdf>) для другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 081 Право. При цьому 67 кредитів ЄКТС спрямовані на формування компетентностей, визначених відповідним Стандартом вищої освіти (що узгоджується із п.4 Стандарту). На дисципліни вільного вибору відведено 23 кредити (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vstupnikam/fpmv/2022/op_mah_pravo_2022.pdf), які вивчаються здобувачами впродовж всього періоду навчання на ОП. Наявність ВК відповідає п. 15 ч. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту» («особи мають право на ... вибір ОК... в обсязі, що становить не менше 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС»). Виробнича практика (ОП1, ОП2, ОП3) складає 30 кредитів (що узгоджується із положеннями п. 4 Стандарту вищої освіти) й передбачає три обов'язкові практики: виробничу (аналітичну) - 12 кредитів, виробничу (правотворчу) – 9 кредитів, виробничу (правозастосовну) – 9 кредитів, які забезпечують формування у здобувачів як ЗК, так і СК, й які здобувачі проходять впродовж всього періоду навчання (1-3 семестри). При розробці ОП були враховані пропозиції здобувачів і роботодавців стосовно розширення переліку вибіркового компонентів (і це вони підтвердили під час онлайн-зустрічей), що істотно покращило практичні компетентності здобувачів (збільшилася кількість таких пропозицій, а також їх змістовне наповнення, із урахуванням сучасних вимог часу). ЕГ констатує, що обсяг ОП та окремих ОК (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам чинного законодавства щодо навчального навантаження для другого (магістерського) рівня вищої освіти та Стандарту вищої освіти для другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 Право.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Згідно Стандарту вищої освіти для другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 Право спеціальність 081 Право інтегральна компетентність визначена як «здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері прав» (п. V. Перелік компетентностей випускника), що й було враховано робочою групою під час підготовки цієї ОП. ОП має чітку структуру, ОК відображені у матрицях відповідності, які є складовими ОП, що забезпечує досягнення РН. ОП включає ЗК та СК, які досягаються за допомогою системи обов'язкових компетентностей та підсилюються ВК. ОП структурована за роками та семестрами навчання. Реалізація ОП передбачена впродовж 1 року 4 місяців. ОП структурована й змістовно. В ОП включено структурно-

логічну схему, яка свідчить, що ОК складають логічну взаємопов'язану систему. ОК ОП поділені на обов'язкові (ОД.1-ОД.9) та вибіркові (ВК.1 – ВК.5, 23 кредитів ЄКТС), які вивчаються у 1-3 семестрах. Апробація отриманих знань здобувачами здійснюється під час проходження виробничих практик (ОП.1 – ОП.3 «Виробнича практика» - 30 кредитів ЄКТС) у 1-3 семестрах на відповідних базах практики. ЕГ під час онлайн-зустрічей встановила, що відповідні договори, які унормовують такі заходи, укладено ЗВО, терміни їх дії є чинними. Здобувачі мають можливість в індивідуальному порядку пройти практику за місцем роботи в за окремою процедурою. Перелік ОК в ОП та навчальних планах співпадають. Під час онлайн-зустрічей зі здобувачами, роботодавцями підтверджено, що обрані структура і зміст (у контексті послідовності їх виконання) дозволяють досягти заявлених цілей та РН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ЕГ констатує, що, з урахуванням Стандарту вищої освіти, затвердженому і введеному в дію наказом МОН України від 20.07.2022 р. № 643 (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/2022/07/21/081-pravo-magistr-zizminami-643-20032023.pdf>), освітні компоненти ОП відповідають предметній області спеціальності. Предметна область спеціальності визначена Стандартом, що акумулюється в цілях вивчення – «...набуття здатності розв'язувати складні задачі та проблеми у сфері правотворчості і правозастосування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог» (Розділ II. «Загальна характеристика»). Аналіз ОП, навчального плану та структурно-логічної схеми дозволяє зробити висновок, що ОК, насамперед, обов'язкові, визначені СК, РН, теоретичний зміст, методи викладання і навчання відповідають предметній області, визначеній для ОП спеціальності. Під час онлайн-зустрічей з фокус-групами роботодавців, здобувачів, випускників, НПП ЕГ констатує, що процес реалізації ОП свідчить про те, що професійна підготовка майбутніх фахівців даної ОП спеціальності «Право» забезпечується у повному обсязі. Під час всіх онлайн-зустрічей ЕГ всі учасники проявили глибоке розуміння того, що об'єктом вивчення є право як соціальне явище, особливості його застосування, які ґрунтуються на правових цінностях та принципах, в основі яких покладені людська гідність та верховенство права, що узгоджується із описом предметної області Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 Право для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Відповідно до Правил прийому (<https://kubg.edu.ua/informatsiya/vstupnikam/pravylya-pryiomu/465-pravylya-pryiomu-dlia-2023-roku/7975-pravylya-pryiomu-na-navchannia-dlia-zdobuttia-stupenia-bakalavra-mahistra.html>), Положення про організацію освітнього процесу (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_817_15.12.17.pdf), освітній процес здійснюється за денною, заочною формою, яка обирається абітурієнтом самостійно. Згідно із Положенням про порядок та умови здійснення вибору навч. дисциплін студентами (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_642_25.11.2016.pdf) здобувачі мають право на ІОТ за рахунок вивчення ВК, частина яких становить 23 кредити ЄКТС від загального обсягу кредитів цієї ОП. Вільний вибір НД регламентовано Положенням про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_642_25.11.2016.pdf), яке розміщено на сайті ЗВО. Також ІОТ може реалізовуватись за рахунок формування індивідуальних навчальних планів. Згідно ВСО здобувачам пропонується обрати 5 ВК (23 кредитів), які вивчаються у першому (ВД.1, 4 кредити ЄКТС), другому (ВД.2, 4 кредити ЄКТА та ВД.3, 5 кредитів ЄКТС) та третьому (ВД.4, 5 кредитів ЄКТС, ВД.5, 5 кредитів ЄКТС) семестрах. ЗВО запровадив широкий перелік ВК, сформований із урахуванням побажань здобувачів та роботодавців. При формуванні кафедрями переліку ВК вкладка («Каталог курсів» ЕНСУ) також враховуються критерії кадрової спроможності, навчально-методичне, інформаційне, матеріально-технічне забезпечення тощо. Здобувачам пропонується перелік ВК, надається інформаційна підтримка. Реалізація процедури вибору навчальних дисциплін цілком підтверджена під час зустрічей у фокус-групах. Водночас ЕГ було встановлено, що згідно із локальними актами у ЗВО встановлено мінімальні кількісні показники для формування груп студентів для вивчення ВК (12 студентів) (п.2.4 Положенням про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами) й можливість відмови студенту у реалізації його права на формування ІОТ у разі, якщо «кількість студентів, які обрали ВК, є меншою ніж 12 осіб...», із одночасною пропозицією йому обрати ВК вже із «скорегованого» списку дисциплін, які обрані (умовно обрані) іншими студентами (п.2.4.2). Під час онлайн-зустрічі здобувачі підтвердили такі випадки. Таке нормативне положення та практика його реалізації істотно звужують реальні можливості здобувача для вибору ОК й формування своєї ІОТ, для урахування індивідуальних потреб здобувача для поглибленої фахової підготовки із акцентом на безпосередню сферу подальшого працевлаштування. ЕГ рекомендує керівництву ЗВО, гаранту ОП проаналізувати зміст п.2.4 Положенням про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами й внести корективи, із тим, щоб усунути передумови для звуження реальних можливостей здобувача щодо вільного самостійного формування ІОТ за рахунок ВК.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Організація та забезпечення практичної підготовки здобувачів на ОП визначено загальною політикою практичної підготовки, узгоджується із Стратегією розвитку ЗВО. Організація та порядок проходження виробничої практики здобувачів здійснюються відповідно до Положення про проведення практики (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_828_21.12.2018.pdf), вона є «невід'ємною складовою процесу підготовки для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, як денної, так і заочної форм навчання». Відповідно до ОП та навчального плану передбачено ОП.1 «Виробнича (аналітична) практика», ОП.2 «Виробнича (правотворча) практика», ОП.3 «Виробнича (правозастосовна) практика», відповідно 12 кредитів ЄКТС, 9 кредитів ЄКТС, 9 кредитів ЄКТС (загалом 30 кредитів ЄКТС), із проходженням їх у 1,2 та 3 семестрах. Кожен вид виробничої практики забезпечує формування у здобувачів ЗК та СК. Так, виробнича (аналітична) практика формує ЗК1-2-3-4, СК11-12; виробнича (правотворча) практика - ЗК1-2-3-4, СК1-2-3-4-5-6, 14-15, а виробнича (правозастосовна) практика - ЗК1-3-4, ЗК6-7-8, 10 та СК1, 3-4-6-8-10-12-13-15. На ОП розроблено робочі програми всіх практик, розміщені на сайті ЗВО. Здобувачі ОП забезпечені базами практики, що підтверджено під час онлайн-зустрічей із НПП, роботодавцями та гарантом ОП. Переліки баз практики оновлюються щороку. Водночас здобувачі мають можливість самостійно, за погодженням із кафедрою та деканатом, обирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання. Результати виробничої практики оцінюються за наслідками публічного захисту результатів практики під час підсумкової конференції (у формі звіту, презентації) комісією (НПП, керівник практики). Процедура захисту є публічною, із залученням представників баз практики. Під час онлайн-зустрічей ЕГ із здобувачам було встановлено, що, на їх думку, умінь, практичних навичок цілком достатньо для майбутньої професійної діяльності. ЕГ за підсумками опрацювання матеріалів, проведення онлайн-зустрічей зазначає, що ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, які є необхідними для їх подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ЕГ засвідчує, що ОП передбачає набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills), необхідних за спеціальністю «Право». Вони забезпечуються як завдяки вивченню обов'язкових, так і вибіркових ОК, які формують світоглядні, комунікативні компетентності, дозволяючи вільно спілкуватися державною, іноземною мовами у професійній сфері, працювати у команді, керувати проектами, обґрунтувати свою громадську позицію, розуміти проблематику професійної діяльності, демонструвати вміння взаємодіяти із людьми, в т.ч. й у кризових ситуаціях, впливати на їх поведінку, набувати навичок лідерства, креативності та відповідальності. Формування у здобувачів soft skills передбачено комплексом ОК ОП (зокрема, ОД.1, ОД.2, ОД.3, ОД.5, ОД.7 тощо, ОП.1, ОП.2, ОП.3, а також ВД). Набуттю soft skills сприяє комплексне застосування на ОП різних інноваційних форм та методів навчання. Сприяння набуттю soft skills форм, методів навчання підтверджено було і під час онлайн-зустрічей із здобувачами (ділові ігри, дебати, конкурси, інтелектуальні змагання, модельні засідання, практичні кейси, фахові диспути, робота в парах та малих групах тощо). Зустріч із представниками студпарламенту підтвердила активну участь здобувачів у заходах з формування лідерства, управління своїм часом, прийняття управлінських рішень, критичного мислення, вирішення конфліктів, публічних виступів, стресостійкості тощо, в тому числі й на базі центрів компетентностей ЗВО. ЕГ зазначає, що набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills) сприяє досягненню цілей навчання й результатів навчання (РН 2, 3, 5, 7, 9, 10; 15-17). ЕГ рекомендувала гаранту ОП активніше популяризувати та залучати здобувачів до участі у таких заходах (за ініціативи МОН України, Мінюст, USAID, ОБСЄ тощо), в т.ч. й іноземною мовою, й захищувати їх результати, як такі, що отримані у неформальній та інформальній освіті, для розширення можливостей здобувачів.

7. Зміст освітньої програми утримує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній та момент розробки ОП.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

ЗВО при визначенні співвідношення обсягу ОК ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів керується Положенням про організацію освітнього процесу (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_817_15.12.17.pdf). Навчальний план ОП включає як аудиторне навантаження, так і самостійну роботу, обсяг якої за кожною дисципліною відповідає встановленим нормативам. ЕГ підтверджує загальний обсяг ОП, який складає 90 кредитів ЄКТС, з яких: обов'язкові компоненти ОП – 67 кредитів ЄКТС, вибіркові компоненти ОП - 23 кредити ЄКТС, що є достатнім для досягнення цілей та результатів навчання. Навантаження здобувача складається з навчальних занять (лекцій, практичних, семінарських, консультацій), самостійної роботи, контрольних заходів, на які розподіляються кредити,

встановлені для ОК (не більше 8 контактних годин на один кредит). Самостійна робота виконується у позааудиторний час. Максимальне навантаження на підготовку та складання екзаменів дорівнює 30 годин від загального обсягу годин самостійної роботи для вивчення ОК. Кредитний обсяг ОК та розподіл часу між аудиторною та самостійною роботою визначається за колегіальною експертною оцінкою, за участю здобувачів, затвердженням Вченою радою ЗВО. Під час онлайн-візиту ЕГ пересвідчилася, що навчальний план обговорюється та затверджується на Вченій раді за участю зацікавлених осіб. Зміст самостійної роботи у розрізі конкретних ОК визначається робочою програмою. Розклад занять забезпечує виконання навчального плану у повному обсязі у частині аудиторного навантаження. Розклад екзаменаційної сесії формується, як правило, із розрахунку: три дні на один екзамен. Під час онлайн-зустрічі здобувачі зазначили, що задоволені освітнім процесом, обсягом навантаження, який є прийнятним, рівномірно розподіленим між ОК, семестрами, аудиторною та самостійною роботою. Вивчення ЕГ графіку освітнього процесу, розкладу, індивідуальних планів, зустрічі із здобувачами засвідчили відсутність їхнього перенавантаження. Водночас ЕГ відзначає нерівномірне посеместрове навантаження (1 семестр - 30 кредитів, 2 семестр - 34,5 кредити, 3 семестр - 25,5 кредита) й рекомендує гаранту ОП та проректору з науково-методичної та навчальної роботи до початку нового н.р. переглянути посеместровий розподіл навантаження на ОП й забезпечити вже у наступному н.р. збалансованість такого розподілу.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів за дуальною освітою на цій ОП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

За результатом акредитаційної експертизи, ЕГ дійшла висновку, що позитивною практикою, у контексті критерію 2, є те, що зміст ОП має достатньо чітку, орієнтовану на задоволення (в тому числі із акцентом на сучасні потреби держави та громади міста Києва) потреб здобувачів та роботодавців структуру, передбачає достатньо можливостей для здобувачів у набутті соціальних навичок, що відповідають цілям ОП. Проте, за цим критерієм позитивна практика є свідченням дотримання ЗВО встановлених чинним законодавством вимог, й вважати її такою, що є зразковою, неможна.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

ЕГ встановлено, що локальними актами у ЗВО встановлено мінімальні кількісні показники для формування груп студентів для вивчення ВК (12 студентів) (п.2.4 Положенням про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами) й можливість відмови студенту у реалізації його права на формування ІОТ у разі, якщо «кількість студентів, які обради ВК, є меншою ніж 12 осіб...», із одночасною пропозицією йому обрати ВК вже із «скорегованого» списку дисциплін, які обрані (умовно обрані) іншими студентами (п.2.4.2). Таке нормативне положення та практика його реалізації істотно звужують реальні можливості здобувача для вибору ОК й формування своєї ІОТ, для урахування індивідуальних потреб здобувача для поглибленої фахової підготовки із акцентом на безпосередню сферу подальшого працевлаштування. ЕГ рекомендує керівництву ЗВО, гаранту ОП до початку процедури вибору ОК у поточному навчальному році проаналізувати зміст п.2.4 Положенням про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами й внести корективи, із тим, щоб усунути передумови для звуження реальних можливостей здобувача щодо вільного самостійного формування ІОТ за рахунок ВК. ЕГ також рекомендує гаранту ОП активніше популяризувати та залучати здобувачів до участі у заходах з набуття соціальних навичок (soft skills) (за ініціативи МОН України, Мінюст, USAID, ОБСЄ тощо), в т.ч. й іноземною мовою, й зараховувати їх результати, як такі, що отримані у неформальній та інформальній освіті, для розширення можливостей здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ЕГ зробила висновок про наявність позитивних практик, а також про відсутність критичних недоліків по критерію 2. ОП є чітко структурованою, обсяг ОП сформовано з урахуванням запитів здобувачів. Зміст ОП відповідає

предметній області спеціальності 081 Право, передбачено достатньо можливостей для набуття здобувачами soft skills, хоча й відсутньою є практика зарахування результатів набуття їх у «зовнішніх заходах» як результатів, що отримані у неформальній та інформальній освіті. В наявності унормовані передумови для можливого впливу на формування ІОТ здобувача. Зазначені аргументи свідчать про відсутність унікальних зразкових практик, водночас і про відсутність критичних недоліків за цим критерієм. ОП відповідає критерію 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до ЗВО (<https://kubg.edu.ua/informatsiya/vstupnikam/pravylya-pryiomu/465-pravylya-pryiomu-dlia-2023-roku/7975-pravylya-pryiomu-na-navchannia-dlia-zdobuttia-stupenia-bakalavra-mahistra.html>) є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті разом із 12 додатками, знаходяться у вільному доступі. Аналіз Правил свідчить про відповідність визначених вимог прийому на навчання за ОП вимогам, встановленим чинним законодавством. Правилами визначені етапи вступної кампанії, особливості вступу на окремі спеціальності та ОП (зокрема й на цю ОП). ЕГ встановлено, що у Правилах прийому відсутні обмеження для осіб з особливими освітніми потребами. Правила щорічно затверджуються й переглядаються, з урахуванням змін у законодавстві. Навчання на ОП здійснюється на основі здобуття рівня ВО бакалавр за спеціальністю 081 Право, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти, затвердженого і введеного в дію наказом МОН України від 20.07.2022 р. № 643 (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/07/21/081-pravo-magistr-zizminami-643-20032023.pdf>). Під час онлайн-зустрічі здобувачі підтвердили, що визначена у Правилах процедура відповідає реальності. Терміни вступної кампанії, зразки документів та інші необхідні інформаційні матеріали розміщені на сайті ЗВО (сторінка «Вступникам» (<https://kubg.edu.ua/informatsiya/vstupnikam/pravylya-pryiomu/465-pravylya-pryiomu-dlia-2023-roku.html>)), вступникам надається системна консультативна підтримка, в т.ч. й із використанням різних засобів спілкування у дистанційному форматі, що є досить актуальним в умовах наявності ризиків безпекового характеру.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

На навчання за цією ОП приймаються особи, які «... здобули ступінь бакалавра з спеціальностей 081 «Право» або 293 «Міжнародне право», напрямів 6.030401 «Правознавство», 6.030202 «Міжнародне право» (п. 2.1.4 Правил прийому). Інформація щодо правил прийому на рівень вищої освіти магістр передбачена всіма розділами Правил прийому до ЗВО у 2023 р. з урахуванням їх змісту (II. «Прийом на навчання для здобуття вищої освіти», III. «Джерела фінансування здобуття вищої освіти», IV. «Обсяги прийому та обсяги регіонального замовлення», V. «Строки прийому заяв та документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання» (зокрема, п.5.3), VI. «Порядок прийому заяв та документів для участі у конкурсному відборі до Університету», тощо. Деталізація особливостей організації конкурсного відбору та його проведення, а також підрахунку конкурсного балу на ОП регламентовані у розділі VII. «Конкурсний відбір, його організація та проведення» (зокрема у п. 7.4.1 «Для конкурсного відбору осіб, які на основі ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) вступають на навчання для здобуття ступеня магістра на спеціальність 081 Право, зараховуються бали ЄВІ 2023 року та ЄФВВ 2023 року. У передбачених цими Правилами випадках замість результатів ЄФВВ використовується результат фахового іспиту» (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vstup2023/1_PP-2023_zminy.pdf)). ЄФВВ здійснювалось на підставі наказу МОН України від 21.04.2023 № 463 «Про організацію та проведення у 2023 році вступних випробувань, що проводяться з використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання для вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти». Особливості ОП відображені у змісті мотиваційного листа, підготовленого згідно визначеного порядку (додаток 9 (<https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vstup2023/PP-2023-D.9.pdf>)). До Правил прийому вносились зміни 27.04. 2023 р., протокол № 3, 22.06.червня 2023 р., протокол № 6, що зумовлено було внесенням змін до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2023 році, затвердженого наказом МОН України від 15.03.2023 року № 276. Всі зазначені факти були підтверджені під час онлайн-зустрічей у фокус-групах. ЕГ зазначає, що Правила прийому враховують особливості ОП. За підсумками опитування під час онлайн-візиту здобувачами 1-го курсу було підтверджено ЕГ їх задоволення тим, що вони вступили на навчання на цю ОП, а також їх задоволення процедурою вступу.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Ці питання врегульовано низкою локальних документів ЗВО (Положення про організацію освітнього процесу» (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_817_15.12.17.pdf)), Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу

(https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_12/polozh_839_22.12.2018.pdf), Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін (модулів) та визначення академічної різниці тощо). Ці документи доступні, розміщені на сайті ЗВО. ЕГ констатує, що цими актами регламентовано загальний порядок організації програм академічної мобільності в Україні, за її межами («внутрішньої» та «міжнародної» мобільності). Основними видами мобільності визначено: ступенева мобільність, кредитна мобільність (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_12/polozh_839_22.12.2018.pdf), а формами – навчання на основі двосторонніх або багатосторонніх угод між ЗВО (без отримання другого документа про ВО та із такою можливістю); проходження мовної практики, навчальних та виробничих практик (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_817_15.12.17.pdf), наукове стажування (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_12/polozh_839_22.12.2018.pdf) Цими ж документами закріплено процедуру реалізації права здобувачів на академічну мобільність. Під час онлайн-зустрічі ЕГ пересвідчилася, що здобувачі обізнані з цими актами, із можливістю перезарахування результатів академічної мобільності (за 1 або кількома ОК). Водночас гарант ОП, НПП, здобувачі підтвердили відсутність практики застосування цих положень ЗВО на ОП. ЕГ рекомендувала гаранту ОП, завідувачці науково-дослідної лабораторії інтернаціоналізації вищої освіти, з урахуванням договорів про співпрацю із ЗВО-партнерами, аналізу позитивної практики академічної мобільності в інших ЗВО, популяризувати серед здобувачів ОП та активно залучати їх до програм академічної мобільності, із можливістю перезарахування її результатів. Під час фінальної зустрічі керівництво ЗВО запевнило ЕГ у концентрації своїх зусиль на практичній реалізації положень цих актів у найближчий час. ЕГ рекомендувала керівництву ЗВО, гаранту ОП максимально використати для цього вже наявні договори про співпрацю й ресурси партнерів.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Ці питання врегульовано низкою локальних актів (Положення про організацію освітнього процесу, Положенням про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами, також Порядок перезарахування освітніх компонентів і визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті () тощо). Під час онлайн-візиту керівництвом ЗВО було повідомлено, що рішенням Вченої ради від 28.09.2023 року, протокол №8 було прийнято зазначений Порядок, який введений в дію наказом від 28.09.2023 року №553. Отже, спеціальним локальним нормативним актом систематизовано врегульовано процедуру визнання результатів навчання, отриманих здобувачами у неформальній та інформальній освіті. ЕГ встановила, що зазначені вище документи доступні, розміщені на офіційному сайті ЗВО. Цими ж актами детально врегульовано процедурні питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті. Зокрема передбачено можливість визнання як для основних, так і для вибіркокових ОК, їх окремих модулів, тем тощо. Під час онлайн-зустрічей здобувачі підтвердили факти участі у заходах із набуття результатів навчання у неформальній освіті, (Prometeus, Coursera, Edex, CHAN Academy тощо), а НПП – про заохочення здобувачів до таких заходів. Здобувачі продемонстрували документів, що підтверджують набуття ними таких результатів навчання. Водночас, ЕГ не отримала жодних відомостей, які б підтверджували практику зарахування на ОП результатів навчання, отриманих здобувачами у неформальній та інформальній освіті. ЕГ рекомендувала гаранту, НПП популяризувати серед здобувачів ОП інформацію про можливість зарахування таких результатів навчання й впроваджувати таку практику на ОП. Під час фінальної зустрічі керівництво ЗВО запевнило ЕГ у вирішенні цього питання у найкоротші строки на підставі аналізу позитивних практик інших ЗВО й впровадження їх на ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

За результатом акредитаційної експертизи, ЕГ дійшла висновку, що позитивною практикою, у контексті критерію 3, є те, що ЗВО використовує під час вступної кампанії досить широкий спектр різних засобів для доступу до відповідної інформації вступників, де особливо відзначається використання різноманітних засобів дистанційного зв'язку, що набуває особливої актуальності в умовах наявності ризиків безпекового характеру. Проте, ЕГ зазначає, що виявлена за цим критерієм на ОП позитивна практика є свідченням дотримання ЗВО встановлених чинним законодавством вимог, й вважати її такою, що є зразковою, неможна.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутність практики академічної мобільності здобувачів цієї ОП, відсутність практики перезарахування результатів навчання здобувачів ОП, отриманих у неформальній та інформальній освіті, незважаючи на наявність локальних нормативних актів та прикладів безпосередньої участі здобувачів цієї ОП у відповідних заходах. ЕГ рекомендувала гаранту ОП, завідувачці науково-дослідної лабораторії інтернаціоналізації вищої освіти, із урахуванням вже наявних договорів про співпрацю із ЗВО-партнерами, аналізу позитивних практик академічної мобільності вітчизняних ЗВО, вже у поточному навчальному році популяризувати серед здобувачів ОП та залучати їх до програм академічної мобільності, із можливістю перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності. ЕГ

рекомендувала гаранту, НПП вже у другому семестрі поточного навчального року активніше популяризувати серед здобувачів ОП інформацію про наявність можливостей зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті, й впроваджувати таку практику.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ЕГ зробила висновок про наявність позитивних практик, а також про відсутність критичних недоліків за критерієм 3. Зокрема ЕГ визначає позитивні практики на ОП стосовно прозорості та публічності відображення інформації щодо доступу до Правил прийому на зазначену ОП, врахування її особливостей, врегулювання на рівні локальних актів відносин визнання результатів навчання, отриманих здобувачами в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності (хоча й за відсутності практики застосування їх положень), й отриманих у неформальній та інформальній освіті. ЕГ зробила висновок про наявність позитивних, хоча і неунікальних незразкових практик, водночас і про відсутність критичних недоліків за Критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Під час акредитаційної експертизи, а також під час ознайомлення з матеріалами АС було з'ясовано, що наявні форми та методи навчання і викладання дозволяють досягти заявлені у освітньо-професійній програмі мети, цілей та програмних результатів навчання. Згідно із змістом Положення про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_817_15.12.17.pdf) в ЗВО самостійно розробляють робочі програми навчальних дисциплін, тематичний зміст яких оновлюється періодично. Було встановлено, що під час навчання використовуються такі методи навчання, як: навчальні дискусії, тренінги, ділові ігри, зокрема, із використанням спеціально обладнаних зон зали судових засідань, центрів професійних компетентностей ЗВО. Здобувачі зазначили про наявність обговорення та самостійного вибору тематики та форми самостійної роботи, що полягає у підготовці наукових досліджень та публікацій, есе дослідницького характеру та інших видів робіт за тематикою курсу. Здобувачі вищої освіти можуть бути залучені до проведення діючих міжнародних проєктів, інформація про які розміщуються на офіційних ресурсах Університету. Здобувачі вищої освіти мають можливість проходити онлайн-курси на безоплатних освітніх платформах – Udemy <https://www.udemy.com> Edx <https://www.edx.org> Здобуті результати онлайн-навчання в неформальній освіті, за умови їх дотичності до тематичного змісту освітніх компонентів можуть бути перераховані як окремі бали, що було підтверджено студентами ОП. При цьому ЕГ встановило, що в ЗВО триваючою є робота із визначення нормативних підходів до встановлення механізму зарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, та відображення такої інформації у критеріях оцінювання РПНД.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

В ході проведення опитувань фокус-груп ЕГ було встановлено, що здобувачі та НПП ОП «Право» Київського університету імені Бориса Грінченка мають доступ до інформації про цілі, зміст та програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання в межах окремих освітніх компонентів. Зміст мети та цілей навчальних дисциплін, структури очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання (в тому числі самостійної роботи та індивідуальних завдань), а також вимоги щодо дотримання правил академічної доброчесності та можливості процедури оскарження висвітлена у межах окремих освітніх компонентів ОП висвітлена в робочих програмах навчальних дисциплін. Освітні програми, навчальні плани та робочі програми навчальних дисциплін обов'язкових освітніх компонентів Університету оприлюднюються на сайті <https://fpmv.kubg.edu.ua/pro-fakultet/kafedry/2016-06-17-09-49-17/navchalno-metodychna-robota/robochi-prohramy-navchalnykh-dystsyplin.html#pravo-druhyi-mahisterskyi-riven> та на навчальній платформі «Е-середовище» (<https://elearning.kubg.edu.ua>). На підставі здійсненого ЕГ опитування здобувачів вищої освіти ОП «Право» Університету підтверджено факт дотримання на належному рівні доведення інформації про зміст, цілі, результати навчання, тематичний зміст навчальних дисциплін, терміни проведення контрольних заходів, форми та види самостійної роботи та індивідуальних завдань, а також критерії їх оцінювання, що передбачає можливості отримання основних та додаткових балів. Навчальні матеріали освітніх компонентів ОП розміщені також на платформі «Е-навчання», доступ до якої здійснюється через персоналізацію

особи, та було продемонстровано ЕГ. В ході онлайн-огляду змісту та структури матеріалів ЕГ може підтвердити належний рівень інформаційно-методичного забезпечення фахових навчальних дисциплін, що складається із робочої програми навчальної дисципліни, змісту лекційних занять (у вигляді текстів та презентацій), змісту та завдань до практичних занять, форм організації самостійної роботи та підсумкового контролю (зокрема, шляхом онлайн тестування). ЕГ встановило, що навчально-методичне забезпечення ОК знаходиться на електронній освітній платформі, доступ до якої є можливим за допомогою корпоративної пошти. На вимогу ЕГ під час резервної зустрічі було продемонстровано ряд вибіркового та обов'язкового дисциплін ОП, зокрема «Актуальні проблеми судоустрою та судочинства», «Практика Європейського Суду з прав людини», «Проблеми теорії права та юридичної практики», що дозволило визначити, що до складу навчально-методичного забезпечення входять, як правило, текстові лекції та презентації у PowerPoint до них, глосарій, матеріали до проведення семінарських занять, засоби здійснення підсумкового контролю.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

На підставі здійсненого опитування фокус-груп із складу керівництва та менеджменту ЗВО, НПП та гаранта ОП ЕГ зробило висновок, що одним із пріоритетів розвитку ЗВО є зростання наукового потенціалу кафедр та формування належного рівня професійних компетентностей здобувачів вищої освіти. У ЗВО запроваджений спеціальний інформаційний ресурс - «Е-портфоліо», де створені умови для ознайомлення з кадровим потенціалом кафедр ЗВО <https://eportfolio.kubg.edu.ua/login> У здобувачів вищої освіти створені можливості задля здійснення вільного вибору сфери наукових інтересів, що здійснюється переважно за реалізацією їх можливості брати участь у роботі науково-практичних конференцій. Для здобувачів вищої освіти наявними є можливості апробації результатів здійснених ними досліджень шляхом безоплатної публікації у матеріалах науково-практичних заходах різного рівня, у т.ч. на студентській науковій конференції «Актуальні проблеми міжнародних відносин та міжнародного права», яка відбудеться 19 травня 2022 року (https://fpmv.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/2022/Anonsu/Stud_konferens.pdf); круглому столі «Права людини в умовах воєнного стану в Україні» (VIII Круглий стіл на тему: «Права людини в умовах воєнного стану в Україні» (kubg.edu.ua)). Університетом створено можливості брати участь у міжнародних науково-дослідних проєктах. Під час проведення опитування фокус-груп ЕГ підтвердило, що здобувачі вищої освіти спільно з НПП подавали заявки на участь у міжнародних проєктах Erasmus+ (<https://fpmv.kubg.edu.ua/profakultet/news/podiji/1845-mozhlyvosti-prohram-yes-erazmus.html>) та ін..

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

В ході проведених зустрічей з гарантом ОП, НПП, що забезпечує освітній процес за ОП «Право» в ЗВО, а також на підставі наданих ЕГ протоколів засідань кафедр встановлено, що періодично відбувається зміст тематичного наповнення освітніх компонентів ОП. ЕГ встановило, що робочі програми обов'язкових навчальних дисциплін здійснюються щорічно, тоді як робочі програми вибіркового навчальних дисциплін, які розміщені у репозитарії ЗВО, оновлюються із встановленою нормативною документацією Університету періодичністю Освітні компоненти оновлюються систематично та у разі: змін чинного законодавства та відповідного коригування назви, змісту, кількості кредитів ЄКТС з конкретної навчальної дисципліни; оновлення/зміни ОП та навчального плану, запровадження нових освітніх компонентів, введення Стандартів МОН України за спеціальністю; відповідних рекомендацій та пропозицій фахівців зі спеціальності (науковців, практиків) чи наукового загалу (рекомендацій за результатами проведення науково-практичних заходів різного рівня). З врахуванням Методичних рекомендацій з розроблення робочих програм навчальних дисциплін ЗВО <https://tinyurl.com/kubg-rpn-rul> організовано процес оновлення змісту ОП та РПНД ОК. Проходження міжнародного стажування з 11.05.2021 р. по 21.06.2021 р. гарантом ОП П.С. Матвеевим за темою «Scientific activity in the discipline of legal science from a national and international perspective» (University of Bialystok, Poland) <https://eportfolio.kubg.edu.ua/teacher/2687> забезпечило оновлення ОК9 Актуальні проблеми приватного права. Підвищення кваліфікації завідувачкою кафедрою публічного права Г.П. Власовою (13.09.2021 – 13.11.2021 р., Республіка Польща «Освіта та наука без кордонів») забезпечило оновлення методології викладання вибіркової навчальної дисципліни «Судові навички» <https://eportfolio.kubg.edu.ua/teacher/2682>. ЕГ встановило, що в Університеті створено навчально-науковий центр розвитку персоналу та лідерства, діяльність якого спрямовується на створення умов для надання дидактичної та методичної допомоги НПП у здійсненні оновлення змісту ОК, що виявляється як у запровадженні дистанційних форм взаємодії, так і оффлайн-заходів. Доступ до відповідного матеріалу, опанування яким сприяє підвищенню професійної кваліфікації НПП, здійснюється через електронні інформаційні ресурси Університету, через корпоративні поштові аккаунти <https://digital.kubg.edu.ua/#profesiyniyi-rozvytok>. З метою забезпечення якості вищої освіти з НПП проводять тренінги, зокрема, «Особливості створення ЕНК», «Підготовка до сертифікації», «Робота з Журналом оцінок та швидке оцінювання виконаних завдань» тощо (<https://fpmv.kubg.edu.ua/profakultet/kafedry/kafedra-publichnoho-prava/podii-kafedry-pubp/2087-seriia-treninhiv-dlia-naukovo-pedahohichnykh-pratsivnykiv-universytetu.html>).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЕГ визначає наявність в ЗВО достатнього науково-педагогічного потенціалу для забезпечення інтернаціоналізації діяльності, що відповідає стратегії розвитку університету. В умовах запровадження карантинних обмежень в ЗВО було створено ряд професійних компетентностей – Центр бізнес-права <https://fpmv.kubg.edu.ua/diialnist/tsentry-kompetentnostei/567-tsentr-biznes-prava.html>, Центр місцевого самоврядування <https://fpmv.kubg.edu.ua/diialnist/tsentry-kompetentnostei/566-tsentr-mistsevoho-samovriaduvannia.html> та ін.. Діяльність центрів здійснюється переважно в форматі дистанційного онлайн-спілкування. Зокрема, у 2022-2023 році на базі Центру бізнес-права було проведено Moot court: "Захист прав юридичної особи в цивільному судочинстві" та Тренінг на тему: «Корпоративна культура і мотивація: зв'язок з командоутворенням». (https://fpmv.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/Tsentr_biznes_prava/22_23/Diial'nist'_Tsentru_biznes-prava_2022-2023.pdf) Здобувачі мають доступ до міжнародних наукометричних баз – Web of Sciences, Scopus зокрема, що реалізується через корпоративну пошту ЗВО. На підставі опитування фокус-груп ЗВО, зокрема, НПП та здобувачів вищої освіти, ЕГ встановило фрагментарність реалізації практики наукового співробітництва із іншими ЗВО регіону та України в цілому.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

За результатом акредитаційної експертизи, ЕГ дійшла висновку, що позитивними практиками, у контексті критерію 4, є функціонування центрів професійних компетентностей (Центр бізнес-права, Центру практичної юриспруденції, Центру місцевого самоврядування та ін.), що дозволяє створити можливості для реалізації міжнародних та внутрішньонаціональних проєктів наукового співробітництва. Проте, ЕГ зазначає, що виявлені на ОП позитивні практики за цим критерієм є свідченням дотримання ЗВО встановлених чинним законодавством вимог, й вважати їх такими, що є разковими, неможна.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Низький рівень реалізації можливості внутрішньо національного співробітництва, що сприяли б створенню механізмів взаємодії із ЗВО м. Києва та України в цілому у частині проведення спільних науково-практичних заходів, створення можливості із оприлюднення результатів наукових досліджень здобувачів ОП та НПП у фахових наукових виданнях категорії Б на безоплатній основі, створення умов для реалізації форм академічної мобільності здобувачів вищої освіти. ЕГ рекомендує керівництву факультету права та міжнародних відносин активізувати діяльність із пошуку ЗВО України для налагодження тісної взаємодії, зокрема, із питань створення можливостей для оприлюднення наукових результатів діяльності здобувачів та НПП у фахових наукових виданнях категорії Б на безоплатній основі, запровадження механізмів внутрішньо національної академічної мобільності та інших позитивних практик із організації навчання за ОП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ зробила висновок про наявність позитивних практик, а також про відсутність критичних недоліків за критерієм 4. Викладання ґрунтується на використанні досягнень правничої школи ЗВО, із використання форм та методів, що забезпечують досягнення мети, цілей та задач ОП, та загалом відповідає Критерію 4, з недоліками, що є не суттєвими. Виходячи із релевантності сформульованих положень та фактів, що їх підтверджують, можна зробити висновок про відповідність ОП Критерію 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

На підставі здійсненого дистанційного інтерв'ювання гаранта ОП, НПП ЗВО та здобувачів вищої освіти за ОП підготовки магістрів за спеціальністю 081 «Право» ЕГ встановлено реалізацію Положення про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_817_15.12.17.pdf З врахуванням здійсненого ЕГ опитування здобувачів вищої освіти ОП «Право» КУБГ зафіксовано факт дотримання на належному рівні інформування про зміст, цілі, результати навчання, тематичний зміст навчальних дисциплін, терміни проведення контрольних заходів, форми та види самостійної роботи та індивідуальних завдань, а також критерії їх оцінювання, що передбачає можливості отримання основних та додаткових балів. Необхідні матеріали навчальних дисциплін розміщені також на платформі «Е-навчання», доступ до якого забезпечується за допомогою корпоративної електронної пошти персоналізовано. Змістовне наповнення навчальної платформи «Е-навчання» було продемонстровано ЕГ під час акредитаційної експертизи, в ході ЕГ підтверджує належний рівень інформаційно-методичного забезпечення фахових навчальних дисциплін, що складається із силабусу, змісту лекційних занять (у вигляді текстів та презентацій), змісту та завдань до практичних занять, форм організації самостійної роботи та підсумкового контролю (зокрема, шляхом онлайн тестування). Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є 100-бальною, з подальшим переведенням в оцінку за національною шкалою та шкалою ЄКТС. Модульні контролі на навчальних платформах «Е-навчання» (основою функціонування якої є інформаційний ресурс «Moodle»). Лекції, семінарські і практичні заняття проходять за допомогою дистанційної платформи Google Meet, а також в аудиторіях ЗВО, що було підтверджено в ході проведення акредитаційної експертизи. ЕГ встановило відсутність на даній ОП конфліктних ситуацій щодо здійснення процесу оцінювання. При цьому в ході опитування здобувачі вищої освіти повідомили, що форми поточного та підсумкового оцінювання їм оголошуються як на початку курсу вивчення відповідної дисципліни, так і впродовж опанування відповідних освітніх компонентів. Про дати проведення поточних та контрольних заходів оцінювання здобувачі повідомляються за допомогою засобів дистанційного навчання. Фрагментарно здобувачами вищої освіти повідомлено про наявність можливості оскарження результатів оцінювання, проведення поточного та підсумкового контролю

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

ЕГ зазначає, що на час проведення експертизи є наявним Стандарт вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для другого освітнього рівня вищої освіти, відповідно до змісту якого формою атестації є проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту (далі - ЄДКІ). ЕГ встановило відповідність ОПП Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для другого освітнього рівня вищої освіти у частині визначення форм атестації здобувачів вищої освіти. Відповідно до змісту ОП передбачено 1 кредит на опанування ЄДКІ. ЕГ підтвердила, що в ЗВО здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти до проходження ЄДКІ. Оцінюванню відповідно до змісту РПНД ОП підлягають такі форми діяльності, як відвідування лекцій, відвідування семінарських занять, відвідування практичних занять, робота на семінарських заняттях, робота на практичних заняттях, виконання модульної контрольної роботи, виконання завдань для самостійної роботи, що у сукупності з урахуванням коефіцієнту максимально може бути оцінено не більше, ніж у 60 балів. Іспит чи залік оцінюється максимально в 40 балів. В ході опитування НПП та здобувачів вищої освіти було встановлено допустимість заміни оцінювання таких форм діяльності, як «відвідування лекцій», «відвідування семінарських занять», «відвідування практичних занять» на проходження тестового контрольного опитування за допомогою засобів дистанційного навчання.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти за ОП ЕГ констатує, що процедура проведення контрольних заходів та оскарження отриманих результатів, їх повторного проходження, є відомими здобувачам вищої освіти та доводяться до них на початку навчання, в ході проведення навчальних занять та консультацій. Забезпечення об'єктивності та неупередженості оцінювання здобувачів вищої освіти відбувається шляхом: постійного ведення НПП, що проводить аудиторні заняття, електронних журналів, де відображується оцінка рівня знань аспірантів протягом семестру та фіксуються поточні та підсумкові бали, які були продемонстровані ЕГ; різноманіття форм індивідуальних завдань та самостійної роботи, що пропонується для здобувачів (у т.ч. через навчальну платформу КУБГ); створення системи здійснення підсумкового контролю в тому числі шляхом тестування. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу КУБГ до складання екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальним планом та робочою програмою відповідної навчальної дисципліни, і які за результатами проміжного контролю сумарно набрали не менше 35 балів. Здобувачі вищої освіти, які набрали менше ніж 35 балів, до складання екзамену не допускаються. Кредити ЄКТС навчальної дисципліни зараховується, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає перездачі. В РПНД міститься детальний опис критеріїв оцінювання. Під час інтерв'ювання фокус-груп здобувачів вищої освіти, в тому числі випускників та НПП ЕГ було встановлено, що з метою виявлення рівня підготовки здобувачів за ОПП щорічно складається рейтинг успішності студентів, що навчаються за кошти місцевого бюджету <https://fpmv.kubg.edu.ua/pro-fakultet/news/events/eventdetail/58/-/reitynh-uspishnosti-studentiv-shcho-navchaitusia-za-koshty-mistsevoho-biudzhetu-za-rezultatamy-litno-zalikovo-ekzamenatsiinoi-sesii-2022-2023-nr.html>. Опитувані фокус-групи підтвердили наявність в

КУБГ можливості визнання результатів навчання, здобутих за програмами неформальної освіти, що є підставою для зарахування окремих змістовних модулів навчальної дисципліни чи окремих балів, за умови їх відповідності тематичному плану освітнього компонента. Встановлено, що за період навчання здобувачів за ОП, що акредитується, оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів не було. Конфлікту інтересів не виникало.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Перевірка наукових, навчально-методичних, дисертаційних та інших робіт на наявність плагіату на наявність запозичень здійснюється за допомогою систем Unicheck та StrikePlagiarism, з якими ЗВО має договір, в тому числі і на безоплатній основі. В ЗВО відмовилися від уніфікованого підходу щодо встановлення мінімально допустимого процентного співвідношення щодо обсягу запозичень в академічних текстах через різноплановість спеціальностей. В ЗВО діє Кодекс корпоративної культури, де розміщено ціннісні орієнтири підготовки здобувачів вищої освіти та діяльності НПП (<https://tinyurl.com/kubg-corp>), а також Декларація про академічну доброчесність суб'єктів освітнього процесу: науково-педагогічного, наукового, педагогічного працівника, а також здобувача вищої освіти (студента, аспіранта, докторанта) (<https://cutt.ly/UooYeho>). Згідно із розділом V Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Університету (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_2/nakaz_615_30.11.2022.pdf) встановлюються заходи за порушення академічної доброчесності, що відрізняються для здобувачів вищої освіти та здобувачів ступеня доктора наук, та для науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників Університету. Зокрема, для науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників Університету можуть бути передбачені такі заходи реагування на прояви академічної доброчесності, як: попередження; відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання; відмова у присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів (зокрема вчених рад факультетів/інституту/Університету та педагогічної ради коледжу; спеціалізованих вчених рад Університету) чи займати визначені законом посади; позбавлення можливості здійснювати наукове керівництво аспірантами / наукове консультування докторантів; позбавлення можливості викладати дисципліни навчального плану підготовки докторів філософії (п. 5.2 Положення). А для здобувачів освіти, наукового ступеня доктора наук Університету можуть бути застосовані такі заходи академічної відповідальності, як: попередження; повторне проходження оцінювання (проміжного та підсумкового контролю); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми; відрахування із ЗВО; відмова у призначенні академічної стипендії; відмова у наданні позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації; відмова у присудженні ступеня доктора філософії / наукового ступеня доктора наук без права повторного захисту дисертації; позбавлення ступеня доктора філософії, наукових ступенів кандидата і доктора наук у порядку, передбаченому законодавством.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

За результатом акредитаційної експертизи, ЕГ дійшла висновку, що позитивними практиками, у контексті критерію 5 є забезпечення умов слідування традиціям дотримання вимог академічної доброчесності, зокрема, шляхом надання можливості здійснення перевірки на наявність академічного плагіату на безоплатній основі за допомогою сервісів Unicheck та StrikePlagiarism. Наявність механізму академічної відповідальності за допущення плагіату у навчальних, навчально-методичних та наукових роботах. Проте, ЕГ зазначає, що виявлені на ОП позитивні практики за цим критерієм є свідченням дотримання ЗВО встановлених чинним законодавством вимог, й вважати їх такими, що є зразковими, неможна.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

ЕГ встановила фрагментарність інформування здобувачів вищої освіти про механізм оскарження результатів оцінювання на ОП. Також ЕГ з'ясувала, що здобувачі недостатньо орієнтуються у питаннях апеляційної процедури. ЕГ рекомендує керівництву кафедр факультету права та міжнародних відносин до початку заліково-екзаменаційної сесії провести ряд заходів, спрямованих на доведення до відома здобувачів вищої освіти процедури подання оскарження результатів навчання на ОП.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ЕГ зробила висновок про наявність позитивних практик, а також про відсутність критичних недоліків за критерієм 5. ОП в цілому узгоджена із якісними характеристиками за підкритеріями 5.1-5.4 Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність за освітньою програмою загалом відповідає Критерію 5, із недоліками, що є не суттєвими. ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за всіма підкритеріями критерію 5. Виходячи із релевантності сформульованих положень та фактів, що їх підтверджують, можна зробити висновок про відповідність ОП Критерію 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ встановило, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП потенційно здатна забезпечити визначені програмою цілі та програмні результати навчання. НПП, які викладають на ОП, мають відповідну освіту, належні здобутки в науковій і професійній сферах. Конкурсний добір викладачів здійснюється відповідно до Положення про конкурс на заміщення вакантних посад науково-педагогічних, педагогічних і наукових працівників

https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_4/polozhennia_153_30.03.2023.pdf. На ОП обов'язкові ОК викладає викладачів, з яких 4 НПП чоловічої статі (45%), а 5 НПП - жіночої (55%). Обов'язкові ОК ОП викладає 4 кандидати наук, 5 докторів наук, серед них 4 професори та 5 доцентів. Всі фахові ОК викладають НПП, які мають відповідний науковий ступінь (наприклад, ОД.8 «ІТ-право» викладає доктор юридичних наук, професор А.Ю. Нашинець-Наумова; ОД 9 «Актуальні проблеми приватного права» викладає д.ю.н., професор, гарант ОП П.С. Матвеев). Заміщення вакантних посад відбувається із врахування відповідності кандидатів вимогам, що висуваються згідно із Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності та змісту Професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 № 610.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Організація конкурсного добору відповідає принципам прозорості та публічності. До участі в конкурсі допускаються: науково-педагогічні (наукові) працівники з науковим ступенем доктора наук або вченим званням професора відповідно до профілю кафедри, рівень наукової та професійної активності яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше чотирьох видів і результатів, зазначених у підпунктах 1-18 пункту 30 Ліцензійних умов, встановленими у Постанові Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187. ЕГ підтвердила відповідність професорсько-викладацького складу групи забезпечення ОП нормативним ліцензійним вимогам. Для організації і проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних, педагогічних і наукових працівників ЗВО створюється Конкурсна комісія, до складу якої входять керівник ЗВО, проректор з науково-методичної та навчальної роботи, вчений секретар Університету, начальник відділу кадрів та ін. особи (п. 9 Положення про конкурс на заміщення вакантних посад науково-педагогічних, педагогічних і наукових працівників https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_4/polozhennia_153_30.03.2023.pdf.) Для оцінювання рівня професійної кваліфікації претенденти на посаду НПП кафедри може бути запропоновано провести пробні відкриті заняття. За результатами обговорення на кафедрі складається мотивований висновок про професійні якості претендента. Конкурсний добір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів комісії, колегіальності прийняття рішень, об'єктивності та неупередженого ставлення до всіх. Враховуються наявність відповідної освіти, наукового ступеня, вченого звання, наукова діяльність претендента, досвід роботи, рівень трудової дисципліни тощо. Організація конкурсного добору відбувається згідно із наказом ректора створюється. До зобов'язань конкурсної комісії відноситься встановлення відповідності кандидата ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності та ухвалення і формування експертних груп. До обов'язків експертних груп відноситься підготовка рекомендації для конкурсної комісії. Однією із умов організація конкурсного відбору НПП може бути проведення відкритого заняття. На підставі рекомендацій конкурсної та експертних комісій наказом ректора ухвалюється про обрання особи на посаду НПП, де встановлюється строк дії контракту (як правило, для керівників структурних підрозділів - до 5 років, для інших НПП - до 3 років).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

В ході проведення інтерв'ю фокус-груп встановлено, що до обговорення ОП та її подальшої реалізації залучаються роботодавці. Формами залучення роботодавців до здійснення ОП є: участь у роботі Раді роботодавців <https://fpmv.kubg.edu.ua/pro-fakultet/news/podiji/2119-zasidannia-rady-robotodavtsiv-fakultetu-prava-ta-mizhnarodnykh-vidnosyn-27-kvitnia-2023.html>; спільна розробка, перегляд та рецензування ОП; організація та проведення науково-практичних заходів; спільна організація і проведення для здобувачів виїзних занять, зустрічей, виступів на конференціях (наприклад, зустріч керівництва ЦНАП Оболонської районної державної адміністрації в місті Києві зі студентами правниками другого (магістерського) рівня вищої освіти КУБГ <https://fpmv.kubg.edu.ua/pro-fakultet/news/podiji/2102-zustrich-studentiv-pravnykiv-z-kerivnytstvom-tsnapu-obolonskoi-rda-v-m-kyievi-v-ramkakh-diialnosti-tsentru-iurydychnoi-deontolohii-fakultetu-prava-ta-mizhnarodnykh-vidnosyn.html>). Рада роботодавців КУБГ діє на підставі розробленого Положення https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_794_17.12.2020.pdf ЗВО створює можливості для висловлення думок громадськості, в тому числі роботодавців як гарантії ефективності здійснення підготовки фахівців у сфері права шляхом, а також шляхом здійснення опитувань та узагальнення їх результатів. Обговорення ОП «Право» здійснюється у формі відкритого засідання ініціативної групи, куди запрошуються науково-педагогічні працівники, здобувачі, адміністрація ЗВО, роботодавці, представники студентського самоврядування та інші зацікавлені сторони. Оголошення про засідання оприлюднюється на сайті факультету в розділі «Події. Анонси» разом з посиланням на розміщений у вкладці «Громадське обговорення» Проект ОП. https://fpmv.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/2023/kprp/Obgovorennia/Plan-hrafik_obhovorennia_mahisters'koyi_prohramy.pdf За підсумками публічного обговорення оприлюднюється інформація про прийняті рішення щодо оновлення змісту та структури ОП (<https://fpmv.kubg.edu.ua/informatsiya/obhovorennia-osvitnikh-prohram/druhi-mahisterskyi-riven-vyshchoi-osvity.html#obhovorennia-osvitnoi-prohramy-pravo-druhoho-mahisterskoho-rivnia-vyshchoi-osvity-2022-roku>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЕГ в ході здійснення дистанційного інтерв'ювання здобувачів вищої освіти та НПП за ОП встановлено, що до проведення лекційних і практичних занять на ОП, проведення спільних науково-практичних заходів систематично залучаються професіонали-практики та представники роботодавців. Наявні домовленості про взаємодію із роботодавцями реалізуються у проведенні за їх участі гостьових лекцій. Проведення лекційних та практичних занять здійснюється за участі роботодавців (гостьова лекція члена Ради роботодавців Факультету права та міжнародних відносин, члена робочої групи ОП, координатора моніторингової групи ГО «ІАЦ Міжнародного товариства прав людини», 15.09.2023 <https://fpmv.kubg.edu.ua/pro-fakultet/kafedry/2016-06-17-09-49-17/podii/1621-hostova-lektsiia-robotodavtsia-dlia-studentiv-pravnykiv.html>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО сприяє підвищенню кваліфікації НПП та аспірантів шляхом: сприяння проходження стажування у провідних установах України та країн ЄС; підвищення кваліфікації в Навчально-науковому центрі розвитку персоналу та лідерства (<https://kubg.edu.ua/struktura/pidrozdzili/nmts-rozvytku-kultury-liderstva/pro-pidrozdzil.html>), зокрема, проведення Лідерського модулю “Освітнє лідерство в кризових умовах” (5-12 жовтня 2023 року) <https://kubg.edu.ua/prouniversitet/news/podiji/8244-liderskyi-modul-osvitnie-liderstvo-v-kryzovykh-umovakh.html>, в ході якого було проведено серію професійно-психологічних тренінгів. Інформація про результати проходження стажувань та підвищення професійної кваліфікації НПП розміщена в освітньому інформаційному ресурсі «Е-портфоліо» <https://eportfolio.kubg.edu.ua/login>, пошук у якому допускається за прізвищем НПП, і не вимагає здійснення персоналізованого корпоративного акаунту.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Процедури, за якими ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності, включають моральне та матеріальне заохочення. В університеті створена система стимулювання розвитку викладацької майстерності та досягнень у фаховій сфері, яка своїм результатом має формування рейтингового оцінювання діяльності НПП за різними спрямування. На рівень застосування заходів стимулювання НПП впливають ряд факторів: публікаційна активність викладача; результати опитування «Викладач року» здобувачів вищої освіти, що здійснюються через дистанційну платформу «Е-навчання». В КУБГ надаються можливості матеріальної компенсації витрат на здійснення публікації у наукометричних базах Web of Sciences, Scopus. В ЗВО є поширеною практика щомісячного преміювання діяльності НПП, що враховує достатньо розгалужений перелік показників, із яких варто виділити врахування таких критеріїв, як індекс цитування публікацій викладача, його участь у підготовці студентів до олімпіад, конкурсів тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

За результатом акредитаційної експертизи, ЕГ дійшла висновку, що позитивними практиками, у контексті критерію 6, є те, що процедури добору викладачів є прозорими та публічними. До організації освітнього процесу залучаються роботодавці як при розробці та перегляді ОП, так і при забезпеченні баз практики. ЕГ встановлено врахування результатів опитувань здобувачів вищої освіти про висловлення ними оцінки якості викладання НПП навчальних дисциплін, що результативно відображується у проведенні конкурсу «Викладач року» за різними категоріями. При цьому ЕГ встановило наявність взаємозв'язків між результатами даного опитування та формуванням рейтингу НПП, що є одним із факторів, які впливають на здійснення конкурсного добору на посади. Процедура конкурсного відбору НПП на ОП є достатньо чіткою, прозорою, визначеною. Проте, ЕГ зазначає, що виявлені на ОП позитивні практики за цим критерієм є свідченням дотримання ЗВО встановлених чинним законодавством вимог, й вважати їх такими, що є зразковими, неможна.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

До недоліків організації навчання за ОП необхідно віднести доцільність розширення залучення практичних працівників та роботодавців до проведення практичних занять відповідних ОК. Керівництву кафедри публічного права та кафедри приватного права рекомендується підсилити роботу з залучення роботодавців до організації учбового процесу за цією ОП у частині проведення практичних занять обов'язкових та вибіркового навчальних дисциплін. До слабких сторони організації діяльності ЗВО із формування людських ресурсів ОП ЕГ відносить необхідність підвищення публікаційної активності НПП із тематик ОК, що ними викладаються. Керівництву кафедри публічного права та кафедри приватного права рекомендується створити можливості для підготовки наукових публікацій з тематик, що є релевантними тематичному змісту ОК ОП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ зробила висновок про наявність позитивних практик, а також про відсутність критичних недоліків за критерієм 6. Встановлено, що академічна та професійна кваліфікація НПП відповідає цілям ОП, процедури їх конкурсного добору є прозорими. ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності. В ЗВО діє дієва система матеріального та особистого заохочення НПП та здобувачів, що створює належні умови для стимулювання їх професійного розвитку. Роботодавці та професіонали-практики залучені до організації та реалізації освітнього процесу. ЕГ рекомендує розглянути керівництву кафедри публічного права та кафедри приватного права перспективність підсилення роботи з залучення роботодавців до організації учбового процесу за цією ОП у частині проведення практичних занять обов'язкових та вибіркового навчальних дисциплін. ЕГ рекомендує керівництву кафедри публічного права та кафедри приватного права запровадити механізми підвищення публікаційної активності із оприлюднення НПП наукових праць з тематик, що є релевантними тематичному змісту ОК ОП. ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за всіма підкритеріями критерію 6. Виходячи із релевантності сформульованих положень та фактів, що їх підтверджують, можна зробити висновок про відповідність ОП Критерію 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час дистанційного огляду ЗВО ЕГ було встановлено, що приміщення, де організовано навчання здобувачів вищої освіти, обладнаний ліфтами та пандусами. Освітній процес супроводжується наданням послуг харчування, оздоровлення (в ЗВО функціонує басейн, спортивні зали, хореографічна студія тощо). В ЗВО є обладнане укриття. Навчальні аудиторії, обладнані трибунами, кондиціонерами, партами та мультимедійними комплексами, включаючи проектори та SMART-дошки. У ЗВО є медичний пункт, до якого здобувачі ОП та НПП мають вільний доступ. У ЗВО діє бібліотека, яка діє відповідно до Положення про Бібліотеку Київського університету імені Бориса Грінченка (детальну інформацію можна знайти за посиланням: <https://library.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/biblio/PDF/%Do%BD%Do%Bo%Do%BA%Do%B o%Do%B7%20%E2%84%96%20150.pdf>) в електронному та оффлайн-форматі. Здобувачі ОП та науково-педагогічні працівники мають можливість безкоштовно користуватися такими базами даних, як Web of Science, Scopus, БУДСТАНДАРТ Online, та LIBRARIA™. Під час дистанційного огляду матеріально-технічної бази ЗВО була представлена спеціалізована навчальна зала для імітації судових засідань, яка відповідає освітнім цілям ОП і допомагає здобувачам отримати практичний досвід. Відповідно до Наказу ректора № 329 від 29.08.2014 року

(<https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/astreya/nakaz.pdf>) у ЗВО було створено юридичну клініку «Астрея», яка діє на основі Положення про юридичну клініку «Астрея» (<https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/astreya/nakaz.pdf>). ЕГ констатує належність матеріально-технічного забезпечення діяльності юридичної клініки «Астрея». Органи студентського самоврядування мають окрему аудиторію (аудиторія № 68). ЕГ встановила, що фінансування студентського самоврядування та наукового товариства відбувається за кошторисом, однак не більше ніж 0,5% від власних щорічних надходжень ЗВО. Гуртожиток ЗВО забезпечує комфортні умови для проживання здобувачів вищої освіти. Під час зустрічі із заступником декана з науково-педагогічної та соціально-гуманітарної роботи ЕГ було встановлено, що в гуртожитку є безкоштовна пральня кімната та кухня. Також, в гуртожитку створенні всі необхідні умови для осіб з особливими освітніми потребами та іноземців. Враховуючи вищенаведене, ЕГ констатує, що ЗВО розпоряджається достатніми фінансовими та матеріально-технічними ресурсами для забезпечення цілей та програмних результатів навчання відповідно до освітньої програми

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЗВО надає частково безоплатний доступ викладачам і здобувачам до інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП, що може створити додаткове фінансове навантаження на здобувачів ОП та НПП. Зокрема, на сайті бібліотеки ЗВО (детальну інформацію можна знайти за посиланням: <https://library.kubg.edu.ua/poslygy-ta-servis/2017-10-06-11-22-52.html>) закріплені платні послуги які здобувачі освіти та НПП можуть отримати у бібліотеці, зокрема: тематичний підбір літератури (50 грн за послугу), редагування списків літератури (5 грн за один акт), пеня за протермінування користування книгою (1 грн в день). Решта послуг надається безкоштовно, зокрема отримання електронного примірника книги, перевірки текстів на плагіат, пошук літератури з теми у Scopus/WoS, електронне бронювання книги, індексування за УДК / Авторський знак, оцифрування документів та ін.. Під час зустрічі із директором бібліотеки, ЕГ підтвердила інформацію закріплену на сайті бібліотеки. Важливо зазначити, що обмеження на безкоштовний доступ до інформаційних ресурсів може створити додаткові фінансові та організаційні труднощі для здобувачів ОП та НПП, не сприяючи оптимальним умовам для навчання і досліджень. ЕГ констатує необхідність у зменшенні платних послуг або відмови від платних послуг. Це зумовлено декількома причинами. По-перше, надання платних послуг у бібліотеці може створювати додаткові фінансові навантаження на здобувачів та НПП. Зменшення кількості платних послуг допоможе знизити фінансовий тиск на користувачів бібліотеки. По-друге, бібліотека ЗВО повинна бути доступною для всіх здобувачів та НПП, незалежно від їхнього фінансового стану. Платні послуги можуть створювати нерівні умови доступу до інформації та ресурсів бібліотеки. Зменшення кількості платних послуг допоможе забезпечити рівні умови доступу для всіх користувачів. По-третє, бібліотека ЗВО повинна сприяти допомозі здобувачам та НПП у навчанні та дослідженні. Платні послуги, які необхідно оплачувати, можуть обмежувати можливості користувачів отримувати необхідну літературу та інші ресурси для своїх проектів та досліджень. Зменшення кількості платних послуг допоможе здобувачам та НПП отримати доступ до необхідних ресурсів без додаткових витрат. Отже, з огляду на фінансове навантаження на користувачів, рівність умов доступу та сприяння навчанню та дослідженням, ЕГ рекомендує зменшити кількість платних послуг у бібліотеці ЗВО або відмовитись від платних послуг. Це допоможе забезпечити більш доступні та рівні умови для всіх користувачів бібліотеки.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час дистанційного огляду матеріально-технічної бази ЗВО ЕГ встановлено, що вхід до ЗВО здійснюється через організовану пропускну систему що забезпечується службою охорони ЗВО та сучасними турнікетами (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_21/nakaz_332_15.05.2018.pdf); https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_2/nakaz_705_01.11.18.pdf). Під час огляду матеріально-технічної бази ЗВО ЕГ також встановила, що в закладі функціонує медичний пункт, де здобувачі та співробітники можуть отримати якісну медичну допомогу безкоштовно. ЗВО має укриття для забезпечення безпеки здобувачів, НПП та інших працівників. Здобувачі ОП, НПП та інші співробітники регулярно проходять навчання з питань безпеки, що було підтверджено під час зустрічей із здобувачами ОП та НПП. Важливо відзначити, що на заходах, організованих студентським самоврядуванням, завжди беруть участь викладачі з метою забезпечення безпеки та добробуту університетської громади. Під час зустрічей із здобувачами ОП та НПП, ЕГ підтвердила, що здобувачі ОП та співробітники вважають навчальне середовище безпечним і сприятливим для навчання та наукової діяльності. Здобувачі мають можливість висловитись щодо організації освітнього середовища через опитування, які закріплені на сайті ЗВО (<https://kubg.edu.ua/informatsiya/studentam/novini/8195-opytuvannia-shchodo-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-ta-iakosti-navchannia-v-umovakh-voiennoho-stanu.html>). Результати опитувань обробляються відповідно до Положення про опитування в Київському університеті імені Бориса Грінченка (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_293_29.04.21.pdf) та розміщуються на сайті ЗВО, після чого обговорюються на засіданні Ради ЗВО. Важливо відзначити, що на базі ЗВО діє служба «Допомога психолога онлайн» (<https://cutt.ly/ywcFQg6c>) та Центр підтримки студентів з інвалідністю (<https://cutt.ly/AwcFmMg7>). Психологічна допомога здобувачам ОП та НПП може бути реалізована не лише онлайн, а і при особистій зустрічі. Також, під час зустрічі із психологом, ЕГ було встановлено, що психолог регулярно проводить відкриті лекції із здобувачам ОП та НПП.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час зустрічей ЕГ встановлено, що при виникненні питань з організації навчання і викладання, проведення заходів та інших організаційних, інформаційних та консультативних питань здобувачі можуть вільно звертатися до викладачів, ректора, проректора, заступника декана, декана, кураторів, представників студентського самоврядування. Здобувачі освіти можуть контактувати з представниками ЗВО особисто, по телефону або через корпоративні електронні пошти. Питання організаційного характеру вирішуються через органи студентського самоврядування, працівників структурних підрозділів ЗВО та адміністрацію ЗВО. Здобувачі ОП зазначили, що задоволені роботою структурних та допоміжних підрозділів ЗВО. Для інформування здобувачів ОП про останні новини, оголошення та розклад занять, ЗВО публікує цю інформацію на своєму офіційному веб-сайті (<https://kubg.edu.ua/informatsiya/studentam/novini.html>) у розділі «Студентам». Додатковими каналами комунікації для здобувачів ОП та НПП є групи у месенджерах, таких як WhatsApp, Telegram, та інших соціальних мережах. Активними у цьому напрямку є представники студентського самоврядування, які допомагають поширювати оголошення і новини через соціальні мережі. Здобувачі освіти та НПП можуть безперешкодно, відкрито або на умовах анонімності скористатися послугами «Допомоги психолога онлайн» (<https://il.kubg.edu.ua/struktura/sotsialno-psykholohichna-pidtrymka/sotsialno-psykholohichna-sluzhba/prosluzhbu.html>). Окрім цього, для забезпечення соціальної підтримки з питань працевлаштування створено рубрику «Випускникам» з актуальною інформацією про вакансії (детальну інформацію можна знайти за посиланням: <https://cutt.ly/TzRULXb>). Щорічно проводяться «Ярмарки вакансій» та онлайн опитування випускників про їх подальший професійний шлях (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdLwm86AAAKqd8uMxm4dahFT1ESQWM_JcFLpw1gHa2pCkDZVQ/viewform). Під час зустрічі із Випускниками ЕГ встановлено, що деякі з них успішно знаходять роботу завдяки проходженню практики під час навчання у ЗВО.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Стратегія ЗВО – забезпечення рівного доступу до якісної вищої освіти всім охочим, незалежно від стану їхнього здоров'я. Наразі на ОП не навчаються здобувачі з особливими освітніми потребами. Проте з огляду матеріально-технічної бази ЕГ констатує, що ЗВО створює достатні умови для осіб з особливими освітніми проблемами. Навчальний корпус в якому реалізується ОП обладнаний пандусами та ліфтами. Особи з особливими потребами отримують супровід, про що зазначали представники студентського самоврядування під час зустрічі з ЕГ. Супровід організовується на волонтерських засадах. Сайт ЗВО адаптований для вступників і здобувачів з порушенням зору. ЕГ констатує необхідність встановити інформаційні таблички з написами шрифтом Брайля в необхідних для безпеки місцях, наприклад в таких як укриття. Правила прийому до Київського університету імені Бориса Грінченка (детальну інформацію можна знайти за посиланням: https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vstup2023/1_PP-2023_zminy.pdf); https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vstup2022/PP_2022.pdf); https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vstup2021/PP/1_PP_2021.pdf) закріплюють можливість проходження вступних випробувань для осіб з особливими освітніми потребами що не суперечить Умовам прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2021-2023 р.р.. Для осіб з особливими освітніми потребами функціонує Ресурсний центр підтримки студентів з інвалідністю (<https://cutt.ly/ukrO1ys>). Також, для незрячих (слабозорих) здобувачів застосовуються усні форми проведення поточних і підсумкових форм контрольних заходів.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо) регламентовані Положенням про засади запобігання і протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу та іншим проявам неетичної поведінки (<https://cutt.ly/CUvc6HR>). Інформація про прояви корупції в Київському університеті імені Бориса Грінченка може бути повідомлена: електронним листом на адресу: antycoruptia@kubg.edu.ua; письмово за адресою: 04053, Україна, м. Київ, вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2. Під час огляду матеріально-технічної бази ЗВО та спілкування з учасниками акредитаційної експертизи, ЕГ було встановлено, що в ЗВО не має фізичної скриньки довіри. Під час зустрічей з ЕГ здобувачі, випускники та НПП зауважили, що на даній ОП конфліктних ситуацій не виникало, але вони ознайомлені з процедурами їх вирішення. На сайті ЗВО діє анонімна платформа «Кажі як є» завдяки якій, здобувачі ОП можуть поділитись своїми проблемами; повідомити про скарги стосовно навчального процесу; розповісти про ситуації, в яких їх права, як здобувачів, були порушені (детальну інформацію можна знайти за посиланням: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeVJVsXT4s_NilI53zCFdW6MOcpnlGqndG8Zt4y9eHUjNMRw/viewform?fbclid=PA_AaaPkcXnSqXedE-XQlfc3zHvbWMTzRTUZA04pmxSRXKAjwwdmZqIipZ-PPk). Для розгляду скарг

пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією діє Комісія з етики (детальну інформацію можна знайти за посиланням: <https://cutt.ly/hUvbbW9>). ЗВО приймає участь у проекті «Антикорупційний комплаєнс у вищій освіті: закордонний досвід і національна практика», що реалізується за підтримки Проекту USAID «Підтримка організацій-лідерів у протидії корупції в Україні», та має на меті розробку ефективної моделі антикорупційного комплаєнсу й інструментів залучення здобувачів до практик протидії корупції у ЗВО. Під час зустрічі ЕГ із помічником ректора з правових та кадрових питань, уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції було встановлено, що в рамках проекту найближчим часом у ЗВО буде прийнято п'ять важливих для розвитку ЗВО документів, а саме: Антикорупційну програму до 2025 р.; Політику запобігання конфліктам інтересів у ЗВО; Порядок роботи з повідомленнями про корупцію; Політику щодо подарунків та проявів гостинності; Декларацію партнерства. Також, під час зустрічі було зазначено, що на електронну скриньку довіри надходили скарги, однак вони не були пов'язані з корупцією. Всі скарги були передані до відповідних відділів ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ЕГ констатує, що фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, супутня інфраструктура), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та ПРН. У ЗВО регулярно проводяться опитування здобувачів, випускників та НПП щодо задоволеності ними послугами та середовищем для навчання та позаосвітньої діяльності. Для здобувачів, НПП та сервісних служб в умовах воєнного стану створене освітнє середовище на засадах безпечності. Освітні потреби здобувачів ОПП забезпечуються наявністю юридичної клініки «Астрея», спеціалізованої навчальної зали для імітації судових засідань, служби «Допомога психолога онлайн», наявністю пандусів та ліфтів для доступу до приміщення людей з інвалідністю. ЕГ підтверджує доступність сайту ЗВО для вступників і здобувачів з порушенням зору.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

До слабких сторін матеріально-технічного забезпечення ОПП необхідно віднести наявність ряду платних послуг у науковій бібліотеці (зокрема, тематичний підбір літератури до статті, курсової, дипломної, дисертаційної та інших робіт <https://library.kubg.edu.ua/poslygy-ta-servis/2017-10-06-11-22-52.html>). ЕГ рекомендує у максимально короткі розумні строки директору бібліотеки зменшити або усунути платні послуги у бібліотеці, щоб забезпечити рівність доступу до необхідної інформації для всіх здобувачів та НПП. Також слабкою стороною ОПП є поєднання посад помічника ректора та особи, уповноваженої у сфері запобігання та виявлення корупції, що свідчить про потенційний конфлікт інтересів у посадах. Для уникнення конфлікту інтересів, ЕГ рекомендує адміністрації ЗВО уникати об'єднання посад, де це може призвести до конфлікту інтересів, зокрема для забезпечення мінімізації корупційних ризиків в ЗВО є необхідним створення окремої посади, до компетенції якої має бути віднесено запобігання корупції без поєднання із іншими адміністративними обов'язками, зокрема, обов'язками помічника ректора.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЕГ зробила висновок про наявність позитивних практик, а також про відсутність критичних недоліків за критерієм 7. Матеріально-технічна база ЗВО відповідає цілям ОП та є достатньою для реалізації освітнього процесу. ЗВО забезпечує безпечне середовище для навчання, що сприяє здоров'ю та життю здобувачів та працівників ЗВО. Крім того, в ЗВО створені різноманітні сервіси для надання підтримки здобувачам та НПП. Щодо недоліків, які можна виявити в ЗВО, слід зазначити, що вони є не критичними та можуть бути усунені. Наприклад, платні послуги у науковій бібліотеці можуть бути переглянуті з метою забезпечення доступності для всіх здобувачів та НПП, та уникнення додаткового фінансового навантаження на здобувачів та НПП. Також конфлікт інтересів у посадах потребує уваги, але це питання може бути вирішено шляхом впровадження окремих посад. Виходячи із релевантності сформульованих положень та фактів, що їх підтверджують, можна зробити висновок про відповідність ОП Критерію 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Згідно з внутрішніми процедурами ЗВО - розроблення, затвердження, реалізація, моніторинг та періодичний перегляд ОП регулюються «Методичними рекомендаціями з розроблення та оновлення освітніх програм (нова редакція)» (детальну інформацію можна знайти за посиланням: <https://cutt.ly/bwbYmgIw>) затвердженими рішенням Вченої ради університету від 09.06.2021 р. (протокол № 5) та введеними в дію наказом ректора від 09.06.2021 р. № 406. Зміни в ОП проводяться на основі результатів моніторингу якості освітніх послуг, включаючи рівень задоволення здобувачів освітнім процесом. До складу робочої групи із розроблення ОП входять: керівник робочої групи, науково-педагогічні працівники ЗВО, представники зацікавлених сторін (стейкхолдерів). Учасники освітнього процесу (здобувачі, випускники, науково-педагогічні працівники та роботодавці) під час зустрічі із ЕГ зазначили, що їх оцінки та пропозиції враховуються при періодичному перегляді ОП. Перегляд освітніх програм відбувається щороку. Нову редакцію ОП «Право» (2022) було затверджено рішенням Вченої ради Університету (протокол №10) від 30.11.2022 р. (https://fpmv.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/2022/kprp/OPP/OPP_Pravo_mahistry_2022_.pdf). У ОП регулярно вносяться зміни на основі результатів опитувань здобувачів вищої освіти, випускників, науково-педагогічних працівників, роботодавців та інших зацікавлених сторін (стейкхолдерів). Зміни в ОП відбуваються з метою покращення актуальності, якості ОП, її реалізації, змістового наповнення, програмних компетентностей, результатів навчання, навчального середовища та послуг для здобувачів вищої освіти. Всі ці зміни підтверджують прагнення ЗВО для забезпечення високої якості освіти та відповідності її потребам здобувачів та роботодавців.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Порядок залучення здобувачів та представників студентського самоврядування до процесу періодичного перегляду ОП регламентовано «Методичними рекомендаціями з розроблення та оновлення освітніх програм (нова редакція)» (<https://cutt.ly/bwbYmgIw>). Під час зустрічей ЕГ, було встановлено що здобувачі через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП й інших процедур забезпечення її якості. Під час опитування фокус-груп ЕГ встановило, що у ЗВО не проводяться загальні зустрічі адміністрації з усіма охочими здобувачами. Здобувачі мають можливість висловити свою позицію через студентське самоврядування, електронні опитування або звернутися особисто до викладачів, ректора, проректора, заступника декана, декана, кураторів. Опитування здобувачів та НПП проходяться регулярно. Щорічно проводиться загально університетське анонімне опитування «Викладач очима студентів», та кожні пів року проходять різнопланові опитування, такі як: Опитування щодо організації освітнього процесу та якості навчання в умовах воєнного стану; Оцінювання сертифікованого / пролонгованого ЕНК студентами та ін.(зараз форми опитування вже закриті, тому посилання не надаються). Важливо відзначити, що навчальний заклад проводить опитування для всіх учасників освітнього процесу, включаючи здобувачів, випускників, науково-педагогічних працівників та роботодавців, з метою отримання зворотного зв'язку для оцінки ОП (детальну інформацію про анкети та результати опитування можна знайти за посиланням: <https://fpmv.kubg.edu.ua/informatsiya/obhovorennia-osvitnikh-prohram/druhi-mahisterskyi-riven-vyshchoi-osvity.html#rezultaty-opytuvannia>). Результати опитувань обробляються відповідно до Положення про опитування в Київському університеті імені Бориса Грінченка (детальну інформацію можна знайти за посиланням: https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_293_29.04.21.pdf) та розміщуються на сайті ЗВО. Під час онлайн-зустрічі представники студентського самоврядування зазначили, що ними було подано пропозиції щодо покращення ОП та гарантом ОП було враховано цю пропозицію. ЕГ констатує, що позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги у процесі обговорення та затвердження ОП на науково-методичних і вчених радах факультету та університету, членами яких є здобувачі – активісти самоврядування.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Залучення роботодавців до періодичного перегляду ОП регламентовано «Методичними рекомендаціями з розроблення та оновлення освітніх програм (нова редакція)» (детальну інформацію можна знайти за посиланням: <https://cutt.ly/bwbYmgIw>). У ЗВО функціонує Рада роботодавців яка діє відповідно до Положення про Раду роботодавців Університету (детальну інформацію можна знайти за посиланням: <https://tinyurl.com/rada-robotod>). На офіційному сайті ЗВО можна побачити протоколи та рішення засідань Ради роботодавців (детальну інформацію можна знайти за посиланням: <https://fpmv.kubg.edu.ua/pro-fakultet/rada-robotodavtsiv.html>). Під час онлайн-зустрічі один із присутніх трьох роботодавців зазначив, що ним було подано пропозиції щодо покращення ОП під час засідання Ради роботодавців ЗВО та гарантом ОП було враховано цю пропозицію. Всі роботодавці які були присутні на зустрічі з ЕГ висловили своє задоволення ОП. Також, один з роботодавців зазначив що він був залучений до проведення лекційних занять. До практичних занять ніхто зі присутніх роботодавців не був залучений. Деякі викладачі ЗВО є практикуючими фахівцями у сфері юриспруденції та передають свій досвід здобувачам, однак залучення роботодавців до начального процесу, а саме в контексті проведення практичних занять має свої переваги. По-перше, залучення роботодавців дозволить здобувачам отримати практичні навички та досвід, які вони зможуть застосувати у майбутньому на робочому місці. Розширення кола практиків, а саме в аспекті залучення роботодавців до практичних занять, надасть можливість роботодавцям поділитися своїм професійним досвідом, розповісти про реальні ситуації, з якими вони стикаються в юридичній практиці, та надати здобувачам можливість вирішувати практичні кейси. По-друге, залучення роботодавців до практичних занять сприятиме оновленню навчальних програм та методик. Це допоможе здобувачам отримати актуальну та цінну інформацію, а також розвинути свої професійні навички. Важливо зазначити, що для здобувачів створенню можливості проходження професійної

практики на робочих базах роботодавців які уклали відповідні договори про співпрацю з ЗВО. Під час зустрічі із ЕГ, випускники ОП зазначали що саме така практика сприяла отриманню ними професійного досвіду.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЗВО діє Рада випускників факультету (детальну інформацію можна знайти за посиланням: <http://surl.li/ejwaf>) відповідно до Положення про ради випускників Київського університету імені Бориса Грінченка (детальну інформацію можна знайти за посиланням: <https://tinyurl.com/radu-vyp>). Збиранням інформації щодо працевлаштування і кар'єрного шляху випускників здійснює відділ практики та працевлаштування НМЦ стандартизації та якості освіти, який діє відповідно до Положення про Науково-методичний центр стандартизації та якості освіти (детальну інформацію можна знайти за посиланням: https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_3/polozh_pro_NMC_standart.pdf). На сайті ЗВО у розділі «Випускникам» розміщена анкета для опитування випускників (детальну інформацію можна знайти за посиланням: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd2uf7byonumlk7egXh2qohvb_fOeEbLIRJXawVYcTHNo_PQ/viewform?c=0&w=1). На основі цих опитувань відділ практики та працевлаштування НМЦ стандартизації та якості освіти відслідковує працевлаштування випускників ОП, зокрема чи працевлаштовані вони за фахом. Також, у розділі «Випускникам» розміщена ще анкета для сприяння працевлаштуванню випускників (детальну інформацію можна знайти за посиланням: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScXBsoJdUANs12_bJ-E98YVmNyhPgfkDTzaCoHS02exqgKViw/viewform) завдяки якій ЗВО допомагає знайти роботу випускникам, а саме надає інформацію про актуальні вакансії що відповідають спеціальності (детальну інформацію можна знайти за посиланням: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeEUoR8G25OnCRopcf8TBtvEsJWvcwrE_ns1NDkmzP3RfoXeQ/viewform). Під час зустрічей з ЕГ випускники підтвердили, що вони підтримують контакти з ЗВО. Також, деякі з випускників зазначили, що знайшли роботу завдяки проходженню практики під час навчання у ЗВО. Під час опитування, ЕГ було з'ясовано що більшість випускників, які були присутніми на зустрічі працюють у приватному секторі. Гарант ОП та Начальник відділу практики і працевлаштування під час зустрічі з ЕГ зазначили, що випускники працюють як у приватному так і у державному секторах.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

ЕГ відзначає, що ЗВО має систему забезпечення якості вищої освіти, яка допомагає вчасно виявляти недоліки в освітніх програмах та освітній діяльності. Гарант ОП, адміністративний персонал та допоміжні підрозділи активно працюють над удосконаленням ОП. Проводяться процедури внутрішнього забезпечення якості на різних рівнях, включаючи рівень кафедр, факультету та ЗВО. На загальноуніверситетському рівні цим опікується НМЦ стандартизації та якості освіти, до функцій якого входить, зокрема, моніторинг стану організації освітнього процесу в ЗВО, розробка напрямів його вдосконалення, а також моніторинг якості освітніх послуг. На сайті ЗВО представлені дані за результатами моніторингу (детальну інформацію можна знайти за посиланням: <http://surl.li/fjxja>). В моніторингових даних за 2021-2022 р.р. описано ряд важливих змін та ініціатив, які вплинули на організацію освітнього процесу та забезпечення якості освітніх послуг в ЗВО, а саме: під час пандемії та на початку військової агресії ЗВО перейшов до змішаного формату навчання. Дана інформація була також підтверджена здобувачами ОП та НПП під час зустрічі з ЕГ. На момент акредитаційної експертизи, ЕГ було встановлено, що ЗВО повернувся до проведення занять в офлайн режимі. Також, ЗВО завдяки залученню Ради роботодавців та Ради випускників були організовані регулярні зустрічі адміністрації з випускниками та роботодавцями, де обговорювались питання щодо якості освіти та можливостей покращення освітніх програм, що надало можливість враховувати реальні потреби ринку праці при розробці ОП. Під час акредитаційної експертизи, ЕГ було встановлено, що стейкхолдери систематично залучаються для підвищення якості освіти. Опитування в ЗВО регулюється Положенням про опитування в Київському університеті імені Бориса Грінченка (детальну інформацію можна знайти за посиланням: https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_293_29.04.21.pdf) та проводиться з дотриманням прозорих процедур та конфіденційності даних респондентів. Необхідно також зазначити, що у зв'язку із прийняттям нового Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня за спеціальністю 081 Право (наказ МОНУ від 17.08.2020 р. № 1053) була затверджена нова редакція ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Первинна акредитація ОП відбулася у 2018 році (стор. 33 <http://surl.li/fjxlg>). Виходячи із рекомендацій експертів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, ЗВО було додатково опрацьовано та деталізовано процедури моніторингу, перегляду та оновлення освітніх програм. Також, ЗВО врахував пропозиції щодо залучення здобувачів освіти до робочих груп з розроблення та оновлення ОП. ЕГ констатує, що здобувачі та випускники приймають участь у формуванні і покращенні навчальних програм, а ЗВО активно сприяє цьому. Важливо

відмітити, що ЗВО були враховані рекомендації щодо апробації наукових досліджень у фахових виданнях Web of Science та Scopus. Здобувачі освітньої програми та науково-педагогічні працівники тепер мають можливість приймати участь у міжнародному науковому обміні, в також це свідчить про зростання наукового рівня ЗВО. Започатковані ЗВО опитування та оприлюдненні результати цих опитувань на веб-сайті факультету сприяє більшій відкритості та взаєморозумінню. Під час зустрічі із роботодавцями, ЕГ було з'ясовано що ЗВО врахував рекомендації ЕГ, щодо залучення до проведення лекційних занять практикуючих фахівців у сфері юриспруденції. Загалом, ЗВО провів активну роботу щодо покращення якості вищої освіти та виконання рекомендацій експертів.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Відповідно до Положення про Науково-методичний центр стандартизації та якості освіти (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_3/polozh_pro_NMC_standart.pdf) розробкою та впровадженням метод. рекомендацій щодо поліпшення організації освітнього процесу та підвищення якості підготовки фахівців займається відділ практики та працевлаштування НМЦ стандартизації та якості освіти. Гарант ОП, зав. кафедри, декан та його заст. активно долучені до процесів забезпечення якості освіти. У ЗВО регулярно проходять різні майстер-класи, круглі столи та лекції спрямовані на покращення освіт. процесу та налагодження зв'язку НПП із здобувачами. Під час зустрічі, ЕГ із заст. декана з наук.-педагогічної та соц.-гуманітарної роботи, було зазначено що нещодавно для НПП проходив тренінг щодо спілкування та роботи із здобувачами з особливими освіт. потребами. Зустрічі з учасниками, зокрема представниками акад. спільноти, продемонстрували їх участь у процесах, які спрямовані на покращення ОП. Акад. персонал активно долучається до процедур, спрямованих на покращення освіт. діяльності, оскільки ЗВО має на меті випустити конкурентно спроможних фахівців на ринку праці. Роботодавці залучені до навч. процесу шляхом проведення лекційних занять, однак для посилення практ. навичок здобувачів, ЕГ рекомендує залучити роботодавців до практ. занять. Стосовно дотримання ЗВО принципів доброчесності, ЕГ констатує що під час перегляду РП ВД було виявлено недоліки у оформленні посилань на джерела інформації. Дотримання принципів доброчесності, зокрема правильного оформлення посилань на джерела інформації, є важливим кроком у підвищенні якості навч. процесу та формуванні наук. культури серед НПП та здобувачів. Гарант ОП та НПП активно співпрацюють зі стейкхолдерами, включаючи роботодавців і здобувачів, з метою постійного оновлення ОП. Загальний стан організації навч. процесу та студентоцентризм підтверджують високий рівень якості освіти. Під час зустрічі із ЕГ, учасники освіт. процесу зазначали, що у ЗВО усе робиться для здобувачів, та їх пропозиції/зауваження мають важливе значення для адміністрації ЗВО. Організація внут. контролю допомагає вирішувати можливі конфліктні ситуації. ЗВО активно дбає про корпорат. культуру та прозорість у діяльності. Під час спілкування ЕГ із здобувачами, НПП, адміністрацією з'ясовано, що в ЗВО здійснюється постійний моніторинг якості освітнього процесу. У випадку виявлення недоліків в ОП або в освітній діяльності, його представники готові до своєчасного реагування, відповідно до внут. нормат. документів ЗВО. Отже, в акад. спільноті ЗВО сформована культ. якості, яка сприяє постійному розвитку ОП та освіт. діяльності за ОП відбувається залучення здобувачів та роботодавців до обговорення та процесів оновлення ОП, моніторинг якості освіт. процесу через опитування здобувачів, формується культ. якості ЗВО. В ЗВО наявна розроблена анкета опитування усіх учасників освіт. процесу, а також наявні оприлюд. результати опитувань на сайті ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

За результатом акредитаційної експертизи, ЕГ дійшла висновку, що позитивними практиками, у контексті критерію 8, є те, що ЗВО демонструє свою готовність до постійного вдосконалення та адаптації до змін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЕГ рекомендує розглянути можливість організації загальних зустрічей адміністрації з усіма охочими здобувачами з метою поліпшення комунікації, розв'язання проблем та зміцнення співпраці із керівництвом ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЕГ зробила висновок про наявність позитивних практик, а також про відсутність критичних недоліків за критерієм. У ЗВО проводиться періодичний перегляд ОП за освітнім рівнем «магістр», що свідчить про відповідність цьому критерію. Крім того, ЗВО враховує зауваження та пропозиції усіх учасників освітнього процесу. Представники студентського самоврядування мають можливість вільно спілкуватися з усіма учасниками освітнього процесу та приймають участь у засіданнях рад факультету та ЗВО. Це сприяє залученню студентського голосу до процесу прийняття рішень та забезпечує зворотний зв'язок між адміністрацією та студентами. Також важливим елементом внутрішнього забезпечення якості є створення Ради роботодавців, яка допомагає забезпечити актуальність та відповідність ОП потребам ринку праці. ЗВО підтримує зв'язок із своїми випускниками, що дозволяє виявляти їх потреби та враховувати їх думку у процесі покращення ОП. Виходячи із релевантності сформульованих положень та фактів, що їх підтверджують, можна зробити висновок про відповідність ОП Критерію 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила та процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу є чіткими, доступними та зрозумілими. Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами ОП та НПП було з'ясовано, що вони, як учасники освітнього процесу, знають і розуміють свої права та дотримуються своїх обов'язків. У ЗВО чітко визначені правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Вони регулюються: - Статутом Університету Грінченка (<https://tinyurl.com/kubg-statut>); - Правилами внутрішнього розпорядку (<https://tinyurl.com/kubg-rules>); - Кодексом корпоративної культури (<https://tinyurl.com/kubg-corp>); - Положенням про кафедру (<https://tinyurl.com/kubg-depar>); - Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу (<https://cutt.ly/ewnsKDIv>); - Положенням про академічну доброчесність НПП, НП, ПП та здобувачів вищої освіти Університету (<https://cutt.ly/QwbYPSGc>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Верифікувати точну дату оприлюднення проекту ОП не вдалося. Однак, проаналізувавши дати зазначені у відгуках та рецензіях до ОП, ЕГ прийшла до висновку, що проект ОП було розміщено на офіційному сайті ЗВО українською та англійською мовами орієнтовно на початку серпня 2022 р. Детальну інформацію про проекти ОП можна знайти за посиланнями: <https://kubg.edu.ua/informatsiya/vstupnikam/napryami-pidgotovki/magistr.html#%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE> ; <https://tinyurl.com/uby4ynmm>. Під час зустрічі із учасниками освітнього процесу ЕГ встановлено, що вони була завчасно повідомленні Гарантом ОП про можливість подати свої пропозиції та зауваження, деякі з них також зазначили що така можливість була надана у серпні 2022 р.. Рішенням Вченої ради Університету протокол №10 від 30.11.2022 р. було затверджено ОП «Право» (2022) (https://fpmv.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/2022/kprp/OPP/OPP_Pravo_mahistry_2022_.pdf). Відтак, можна зробити висновок про те, що у стейкхолдерів було достатньо часу для внесення своїх пропозицій та зауважень щодо програми. Збір побажань відбувався за допомогою онлайн опитувань у рубриці «Обговорення освітніх програм» (<https://tinyurl.com/uby4ynmm>), а також шляхом прямої комунікації із гарантом ОП, зокрема електронною поштою. Відгуки та рецензії до ОП доступні для перегляду в загальних відомостях звіту про самооцінювання, які розміщені в системі Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти і на сайті ЗВО. ЕГ відмічає, що, до проекту ОП бажано надавати інформацію про час його оприлюднення.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОП «Право» (2022 р.) була затверджена рішенням Вченої ради Університету протокол №10 від 30.11.2022 р. (https://fpmv.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/2022/kprp/OPP/OPP_Pravo_mahistry_2022_.pdf) та розміщена на офіційному сайті ЗВО. Також, на сайті ЗВО розміщені рецензії та відгуки роботодавців. В ОП міститься загальна інформація про неї, окреслена мета, викладена характеристика, розміщено дані про придатність випускників до працевлаштування, про викладання та оцінювання, про результати навчання (РН), ресурсне забезпечення реалізації програми. Окрім цього, наявний перелік компонент ОП РС та їх логічна послідовність, структурно-логічна схема ОП, відомості про форму атестації здобувачів, матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП, а також матриця забезпечення РН відповідними компонентами ОП. Матеріали, оприлюднені на веб-сайті повною мірою розкривають специфіку ОП РС та уможливають розуміння її змісту. Однак, у ОП зазначаються вибірково компоненти, які не деталізуються. На сторінці ЗВО також розміщені лише основні робочі програми навчальних дисциплін. Вибірковий блок навчальних дисциплін не зазначено. Під час

зустріччєй ЕГ було встановлено, що можливість обрання вибіркових дисциплін доступна лише на платформі «Е-навчання».

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

На думку ЕГ сильні сторони за критерієм 9 на ОП відсутні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

До слабких сторін ОПП ЕГ відносить відсутність інформації про каталог вибіркових дисциплін, що оприлюднюється лише на дистанційній освітній платформі «Е-навчання» та є доступним за персоніфікованим входом через корпоративну пошту. ЕГ рекомендує забезпечити доступ до каталогу вибіркових дисциплін ЗВО не лише через корпоративну пошту та дистанційну освітню платформу «Е-навчання», а і через офіційний інтернет-ресурс ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП відповідає критерію 9 і може бути оцінена на рівень відповідності В. У ЗВО діють чіткі та зрозумілі правила і процедури щодо врегулювання прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, які розміщені у вільному доступі для стейкхолдерів на веб-сайті ЗВО. Також, на офіційному веб-сайті ЗВО оприлюднено проект ОП з метою дотримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Щодо недоліків, які можна виявити в ЗВО, слід зазначити, що вони є не критичними та можуть бути усунені. Виходячи із релевантності сформульованих положень та фактів, що їх підтверджують, можна зробити висновок про відповідність ОП Критерію 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливість для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Під час онлайн-візиту ЕГ було отримано й проаналізовано ОП, навчальні плани, проведено онлайн-зустрічі із фокус-групами здобувачів, НПП, із роботодавцями, гарантом, випускниками, співробітниками підрозділів та керівництвом ЗВО. Всі відомості знайшли своє відображення у матеріалах самоаналізу, а також знайшли своє підтвердження під час онлайн-експертизи, спілкування із фокус-групами, опрацювання інформаційних матеріалів. Під час онлайн-візиту як у ЗВО в цілому, так і на ОП зокрема були створені умови, сприятливі для продуктивної роботи та конструктивної співпраці. За підсумками онлайн-спілкування ЕГ із керівництвом ЗВО, НПП, гарантом, представниками структурних підрозділів, здобувачами, випускниками, роботодавцями очевидно, що вони усвідомлюють певні слабкі сторони за окремими критеріями, виявлені під час онлайн-експертизи. Крім того, ними продемонстровано бажання, готовність і здатність активно, оперативно, системно та цілеспрямовано працювати у напрямку підвищення якості ОП та освітньої діяльності на ОП.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Коломоєць Тетяна Олександрівна

Члени експертної групи

Легеза Юлія Олександрівна

Ігнатова Анастасія Сергіївна